

“No tumšās pagātnes uz apskaidroto nākotni”

Latvijas Okupācijas muzejs svin Spāru svētkus

18. oktobrī Latviešu Strēlnieku laukumā virs topošā Latvijas Okupācijas muzeja Nākotnes nama tika pacelts Spāru vainags. Tas simboliski iezīmē nozīmīga posma pabeigšanu muzeja pārbūvē un paplašināšanā.

Svētkos piedalījās un svinīgās uzrunas teica kultūras ministrs Nauris Puntulis, VNĪ valdes locekle Kitija Gruškevica, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs un būvnieku “Skonto būve” valdes loceklis Juris Pētersons. Šobrīd Nākotnes namā notiek inženiertīklu izbūve, savukārt muzeja vecajā daļā notiek demontāžas darbi un būvkonstrukciju stiprināšana. Turpinās arī darbs pie jumta izbūves, notiek labiekārtošanas darbi – kāpņu izbūve un ārējo inženiertīklu izbūve.

No OMB valdes priekšsēža Valtera Nollendorfa uzrunas:

Spāru svētki! Pirms gada šī nama pamatos guldījām kapsulu ar vēstījumu nākotnei. Nu mūsu Nākotnes nams beidzot zem jumta! Nu jau Tagadnes nams, un pavisam drīz – mūsu muzeja mājas – ilgi gaidītās vecās un vienlaikus jaunās, kur varēsim ATCERĒTIES – PIEMINĒT – ATGĀDINĀT Latvijas valsts, tautas un zemes likteni tumšajos svešu varu valdīšanas laikos, ATCERĒTIES – PIEMINĒT – ATGĀDINĀT šo varu noziegumus pret Latvijas valsti, tautu un zemi. Paldies Latvijas valstij par šo namu, kurā varēsim veikt savu darbu Latvijas labā! Paldies Kultūras ministrijai un paldies Valsts nekustamajiem īpašumiem, kuri pēc ilgām pūlēm šo namu iekustināja un kuŗš nu

mūsu acu priekšā jau slejas. Paldies arhitektiem, kuŗi no Gunāra Birkerta saņēma skices un tās iejutīgi pārvērtā celtniecības plānos. Paldies celtniekiem, kuŗi namu cēluši un turpinās celt, lai tas taptu par Latvijas Okupācijas muzeja mājām. Spāru svētki! Arhitektam Gunāram Birkertam te vajadzēja būt klāt. Pirms kādiem 20 gadiem, pirmo reizi uz Mūzeju nākot un skatoties cauri nama pajuŗtes rāmim, viņš teica: “Tur Daugavas otrā krastā būs mans Stikla kalns.” Tagad, tautas mutē, pārtapis par Gaismas pili, tieši tur tas slejas. 2001. gadā viņš Latvijas Okupācijas muzejam dāvāja savu vīziju bijušā Latviešu sarkano strēlnieku muzeja paplašināšanai ar balto piebūvi un noslēdzošo stikla sienu.

“No tumšās pagātnes uz gaišo tagadni un uz apskaidroto nākotni,” tā bija Gunāra Birkerta metafora un reizē vēlējums atjaunotajai Latvijas valstij un tās tautai. (...) Viņšaulē aizejot, viņš pat vēl nezināja, ka patieŗšam taps arī viņa Nākotnes nams.

Arī Viņšaulē piepildās brīnumi. Kādas gan spēres modernā namā ar plakanu jumtu? Bet Birkerts teica – būs stikla jumtiņš, kas sauksies ar Rīgas jumtiem un namā ielaidīs gaismu. Un jumtiņš ir. Un ir arī jumtiņa spēres.

Četras lietas viņam bija svarīgākas par visu: melnās vecā nama vara plāksnes; baltais apšuvums; stikla siena; klusuma telpa. Zem stikla jumta spērēm top klusuma telpa, kuŗā ieplūdis gaiss no augšas. Top arī stikla siena, kas izgaismos izstāžu zāli un iekŗstelpas līdz pat pagrabam. No Lietuvas jau atvests baltais Somijas granīts.

Priekŗplānā no labās – Gundega Michele, agrākā Latvijas Okupācijas muzeja (LOM) direktore, aiz viņas – Taiga Kokneviča, LOM Krājuma glabātāja, tagad direktora pienākumu izpildītāja, Dzintra Bungas, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības (LOMB) priekŗsēŗa vietiece, Valters Nollendorfs, LOMB valdes priekŗsēŗis, Ziedonis Grigorjevs, dizainers, LOM pilnvarotais Nākotnes nama celtniecības procesā, Līga Strazda, LOM direktora vietiece attīstības jautājumos

Raupji zāŗēts, ar melniem punktiņiem. “Labi tā”, Birkerts teica. “Nav jau arī mūsu gaiŗā tagadne gluŗi tik balta.” Un melnais vaŗš. Celtnieki, ceram, ka jūs to saglabāsit melnu. Meistaram tas bija svarīgi – melnu, ne sarkanu, kāds tas bija 1970. gadā, Latvieŗu sarkano strēlnieku muzeju atklājot. Melnu, kāds tas apsūbējis laika gaitā, kāds tas bija 1993. gadā, kad tur sāka māŗot Latvijas Okupācijas muzejs. Bet paliks arī sarkanais kā atgādinājums par laiku, kas pagājis uz neatgrieŗanos, kas vairs nedrīkst atgrieŗties. Ceru, ka celtnieku ūķuŗos saglabāti sarkanie

bruŗakmeņi, lai tie atkal klātu laukumam ap namu, kur tiem cauri sprauksies Birkerta birztaliņa. Un blakus tai – Padomju okupācijas upuŗu piemiņas memoriāla sarkanā siena. Uz tās būs iegravēts lakatiņš, ko ar savu Gulaga likteņmāsu vārdiem izŗuva Merija Stakle. Lakatiņš glabāties jaunajā ekspozīcijā Gulaga sargtoŗņa paēnā. Tas turpinās saglabāt atmiņu un piemiņu. (...)

Mūzeja saime jau ceŗa jūtīs. Pārlietu ilga bijusi ū trimda pagaidu telpās. Pārlietu ilgi nevarējam veikt savu darbu, kā to varēsim savā namā. Daudziem mūsu atbalstītājiem sāka zust ticība, ka tas notiks. Nu tas notiek! Mēs izturējam! Pateicamies visiem, gan Latvijā, gan ārzemēs, kas nezaudēja ticību un mūs atbalstīja gan naudā, gan graudā, gan ar uzmundrinājumu, gan labu vārdu! Spāru svētkus svinot un celtniecības pēdējo posmu sākot, līdz mūsu ieieŗšanai ūai namā aicinām visus, kam rūp mūsu darbs, pievienoties aicinājumam ziedot “CEĻAMAIZI LATVIJAS OKUPĀCIJAS MŪZEJAM.” ūi ceŗamaize ļaus mums atgrieŗties un ūai namā jūs sagaidīt. (...)

Nams ceŗas. Tā ir zīme arī mums gatavoties atceŗam, lai ar jaunu sparū strādātu mūsu tautas ATMIŅAI, tautas upuŗu PIEMIŅAI un mūŗīgam ATGĀDINĀJUMAM. Esam teju ceŗā.

Paldies visiem par ceŗamaizi!

Foto: Valsts nekustamie īpaŗumi

Latvisko notikumu kalendārs

2. lpp.

Franka Gordona un Kāŗļa Streipa komentāri

5. lpp.

Pieminam ALBERTU JĒRUMU

6. lpp.

Numura intervijā – diplomāts un zinātnieks Rolands Lappuķe

7. – 8. lpp.

Atmodas mīlasstāsts

8. – 9. lpp.

PLEIF – jau ceturto reizi

11. lpp.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

23. OKTOBRIS

Jūrniece tirdzniecības misija "MEER KONTAKTE 2019" Vācijā (Kīlē)

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) Eiropas Biznesa atbalsta tīkla ietvaros (EEN) aicina jūrniece un kuģu būves klasterus, asociācijas, uzņēmumus, kā arī pētniecības iestādes piedalīties tirdzniecības misijā izstādēs "MEER KONTAKTE 2019" laikā Vācijā, kas norisināsies 2019. gada 23. – 25. oktobrī Kīlē!

Tirdzniecības misijas ietvaros tiks organizētas tikšanās ar Ziemeļvācijas jūrniece klasteri un saistītas nozares pārstāvjiem.

MEER KONTAKTE ir Ziemeļvācijas jūrniece klastera organizēta izstāde, kurā divu dienu laikā norisināsies izstāde, lekcijas, prezentācijas, dažādas tūres un diskusijas. Izstādes otrā diena ir paredzēta tikšanās aktivitātēm – iepriekš norunātām tikšanās, lai veicinātu starptautisko sadarbību.

Vairāk info: rita.elste@liaa.gov.lv

23. OKTOBRIS

Modes dizaineru un interjera priekšmetu ražotāju tirdzniecības misija Nīderlandē (Amsterdāmā un Eindhovenā)

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) aicina Latvijas modes dizainerus un interjera priekšmetu ražotājus piedalīties tirdzniecības misijā Nīderlandē, kas norisināsies no 2019. gada 23. – 26. oktobrim Amsterdāmā un Eindhovenā.

Tirdzniecības misijas mērķis ir veicināt Latvijas dizaina atpazīstamību Nīderlandē un sniegt iespēju veidot kontaktus ar potenciālajiem sadarbības partneriem, kā arī gūt iedvesmu un izpratni par dizaina tendencēm, apmeklējot Dutch Design Week, gada lielāko dizaina notikumu Nīderlandē.

Tirdzniecības misijas ietvaros tiks atklāta Latvijas dizaina ekspozīcija sadarbībā ar dizaina preču veikalu Royal Street Shop/Antonia's Home Comforts. Tirdzniecības misijas dalībnieki atlasē tiks veikta sadarbībā ar Royal Street Shop/Antonia's Home Comforts, apstiprinot dalību 16 Latvijas modes un dizaina priekšmetu zīmoliem.

Papildus tirdzniecības misijas dalībniekiem būs iespēja apmeklēt Dutch Design Week (DDW) programmu Eindhovenā ar mērķi gūt iedvesmu un izpratni par dizaina tendencēm un meklēt radošās partnerības tikšanās pasākumos. Programma tiks precizēta brīdī, kad tiks publicēta DDW oficiālā programma. Tirdzniecības misijas programmas daļa Eindhovenā top sadarbībā ar Eindhovenas Dizaina akadēmijas absolventiem.

Provizorisks tirdzniecības misijas programma:

Trešdiena, 23. oktobris
Izdošana no Rīgas, ierašanās Amsterdamā (individuāli)

11:00 Latvijas dizaina produktu ekspozīcijas atklāšana/influenceru brokastis veikalā

No 14:00 Laiks individuālajām tikšanās ar potenciālajiem aģentiem, distributoriem, iepircējiem un influenceriem

Ceturtdiena, 24. oktobris

Ierašanās Eindhovenā ar vilcienu, dalība DDW programmā (programma paredzēs arī keramikas studijas apmeklējumu Eindhovenā un tikšanos ar Nīderlandes dizaineriem, kā arī dažādu DDW programmas pasākumu apskati vietējo dizaineru pavadībā).

Piektdiena, 25. oktobris

Dalība DDW programmā vai došanās uz Rīgu

Sestdiena, 26. oktobris

Atgriešanās Rīgā

Produktu transportēšanu uz un no pasākuma norises vietas nodrošina LIAA.

Dalībniekiem ir jāreķinās ar savu pārstāvju komandējuma (transporta, t.sk. vietējais transports, naktsmitne, dienas nauda), kā arī ar viesnīcas rezervēšanas un citām izmaksām.

Uz atbalstu var pieteikties komersanti, kooperatīvās sabiedrības, zemnieku vai zvejnieku saimniecības un individuālie uzņēmumi, biedrības un nodibinājumi, kuģi atbilst sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības subjektu (komercsabiedrību) statusam, saskaņā ar Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014 1. pielikumu, kā arī ostu pārvaldes projektos, kas neietver saimnieciskās darbības.

Dalībnieki var pretendēt uz *de minimis* atbalstu 50% apmērā ceļa (transporta) izdevumu segšanai ne vairāk kā trim personām, kuģas ir tirdzniecības misijas dalībnieki vai kuģas ir pilnvarotas pārstāvēt tos tirdzniecības misijā, un dalības maksas segšanai, pēc dalības iesniedzot LIAA maksājuma pieprasījumu un izdevumus attaisnojošos dokumentus.

Lai pasākuma izdevumus segtu no ES Fondu līdzekļiem, nepieciešams noslēgt LIAA līgumu par atbalsta saņemšanu.

23. OKTOBRIS

Marina Rebeka Džuzepes Verdi operā "SIMON BOCCANĒGRA"

Biļetes: www.wiener-staatsoper.at

24. OKTOBRIS

Latvju danči

No 2019. gada septembra sākšim nu jau trešo Latvju danču sezonu Hamburgā. Arī šajā gadā mūsu danču vakaru galvenās iezīmes: kopīgs prieks, kopīga jau-

nu danču apgūšana, kopīga dančošana un vienkārši kopā pabūšana. Mūsu danču vakari arī šogad notiks reizi mēnesī ceturtdienās.

Gimnazijas "Sankt-Ansgar-Schule" ēkā ar nosaukumu "Friedrich-Spee-Haus", Bürgerweide 33, 20535 Hamburg, ieeja no Alfredstraße (U-Bahn U1 un U3 Lübecker Straße 450 m).

Ieeja par brīvu. Priecāsimies par ziedojumiem.

26. OKTOBRIS

Rudens talka Latviešu centrā Minsterē

Pēc pavasara talcinieku vēlmēm seko turpinājums. Varēsīm pabeigt iesāktos un uzsākt jaunus darbus.

26. OKTOBRIS

Latviešu Gada balva Lielbritānijā

"Lai apliecinātu cieņu un izteiktu Apvienotajā Karalistē dzīvojošo latviešu pateicību izcilēm uzņēmējdarbības, sabiedriskiem, kultūras, izglītības censoņiem, kā arī labdarības aktivistiem un ievērojamiem sporta sfēras pār-

stāvjiem, kas ar saviem darbiem un sasniegumiem ir palīdzējuši cittautiešiem izprast latviešu tautas lepnumu, cēlušī godā un popularizējuši latviešu vārdu, kā arī snieguši un atstājuši paliekamas vērtības diasporas vēsturē, 2019. gadā notiks jau otrā latviešu Lielbritānijā Gada balva. Latviešu gada balva Lielbritānijā (saukta arī par strazdu LGBL balvu) piešķirama gan fiziskām, gan juridiskām personām vai institūcijām", saka Toms Zeltiņš Latviešu Lielbritānijā asociācijas "Bērzes Strazdi" vadītājs.

26. OKTOBRIS

Danču vakars Birmingemā

Birmingemā danču vakars ar "Stokholmas Spēlmaņiem"!

Danču placis: The Aston Tavern, Aston Hall Road, Birmingham, B6 6QA

Laiks: plkst. 19
Ieejas maksa 5 GBP (26. oktobrī un pie ieejas 10 GBP)

Biļetes var iegādāties: <https://latviansin.co.uk/tickets/stokholmas-spelmani>

Bērniem līdz 6 gadiem (ieskaitot) ieeja brīva.

Pasākuma organizē Latviešu kultūras centrs Birmingemā un

26.OKTOBRĪ plkst.19.00. BIRMINGEMĀ

DANČU VAKARS

AR „STOKHOLMAS SPĒLMAŅIEM”

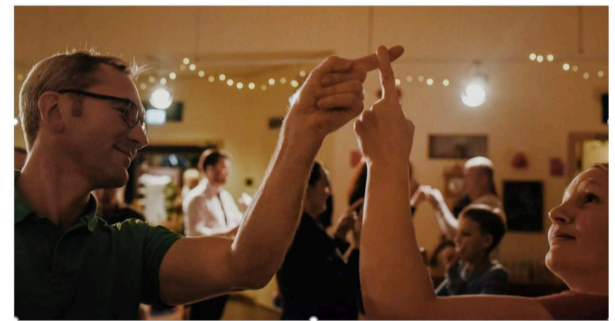

Foto: Elina Light

Danču placis: The Aston Tavern, Aston Hall Road, Birmingham, B6 6QA

Ieejas maksa 5 GBP (26.oktobrī un pie ieejas - 10 GBP)

Biļetes: <https://latviansin.co.uk/tickets/stokholmas-spelmani>

Pasākumu atbalsta:

"KOPĀ" sadarbībā ar tautas mūzikas un danču grupu "Stokholmas Spēlmaņi". Atbalsta Sabiedrības Integrācijas fonds un Daugavas Vanagu fonds Lielbritānijā.

1. NOVEMBRIS

Jauno līderu skola Freiburgā

Jauno līderu skola ir seminārnometņu cikls aktīviem Latvijas jauniešiem, kuģi dzīvo ārpus Latvijas. Pērn Eiropas Latviešu apvienības rīkotās seminārnometnes norisinājās Latviešu centrā

Minsterē un trijās sesijās pulcēja vairāk nekā 70 jauniešu no Latvijas, Vācijas, Itālijas, Luksemburgas, Nīderlandes un citām valstīm. Šogad sadarbībā ar organizāciju "Daugavas Vanagi Vācijā" plānotas divas seminārnometnes: no 1. līdz 3. novembrim un no 22. līdz 24. novembrim. Tās norisināsies Vācijā, Freiburgā, Latviešu centrā "Bērzainē". Šī gada Jauno līderu skolas cikla mērķis ir izveidot platformu, kas apvieno latviešu jauniešus dažādās Eiropas valstīs.

Dalībniekiem tiks pilnībā segtas uzturēšanās izmaksas.

Seko līdz informācijai un nometnes programmai Facebook lapā @jaunielideriminstere.

Aktivitāte tiek īstenota projekta "Jauno līderu skola 2019 – Ceļā uz Eiropas Latviešu jaunatnes apvienību" ietvaros, ko financē Ārlietu ministrija. Projektu Nr. LV-36 īsteno Eiropas Latviešu apvienība.

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviešiem.com

16.11.
2019.

VALSTS SVĒTKU
PRIEKŠVAKARĀ
GALVEJĀ

LATVIEŠU
STIPRO
ĢIMENŪ
GODINĀŠANA
ĪRIJĀ

Svinēsīm valsts svētkus
UN SUMINĀSIM PĀRUS

kas šogad svin
10,15,20,25,30,35 ...

kāzu jubilejas

Pieteikumus aicinām
sūtīt uz e-pastu
dina.bergholca@inbox.lv
līdz 31.08.2019.

Vairāk infomācijas:
Dina 0892353932
Linda 0879091689

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

“Tēvs Nakts” saņem balvu Haifas kinofestivālā

Režisora Dāvja Šimaņa un studijas *Mistrus Media* simtgades spēlfilma “Tēvs Nakts” nopelnīja labākās ārzemju filmas balvu starptautiskajā Haifas kinofestivālā. Šimaņa režisētā kinolente vēsta par latvieti Žani Lipki un viņa ģimeni, kas Otrā pasaules kara laikā no nāves izglāba vairāk nekā 50 ebrējus. Filma cenšas atšķētināt galvenā varoņa drosmes noslēpumu, mēģinot saprast, vai tā pamatā ir azarts, pārgalvība, spīts vai pienākums pret savu tuvāko. Kinokritiķe Daira Āboliņa, kuŗa bija klāt Haifā filmas konkursa skatē, pastāstīja, ka sarīkojums noticis pārpildītā zālē ar ārkārtīgi emocionālu skatītāju reakciju. Uz filmas pirmizrādi tika uzaicināti arī 68 Žaņa Lipkes izglābto ebrēju radnieki – bērni un mazbērni. Pēc filmas demonstrācijas aicinātie viesi vēl ilgi dalījās atmiņās par savu ģimeņu vēsturi un Žaņa Lipkes – glābēja – lomu viņu ģimeņu izdzīvošanā.

Ir ļoti būtiski, ka sāpīgu Latvijas vēstures periodu reflektējošā filma tiek akceptēta valstī, kur dzīvo daudzi Žaņa Lipkes izglābtie cilvēki, uzsvēra kritiķe. Āboliņa pieļauj iespēju, ka Haifā saņemtais apbalvojums varētu dot filmai nelielu handikapu citos festivālos, tostarp vairotu izredzes uz *Oskara* nomināciju. Filma ieguvisi balvu vienā no trim festivālu starptautiskajām kategorijām – “Starp Izraēlas un ebrēju identitāti”. Šajā kategorijā sacentās sešas filmas, tai skaitā arī Francijas, Vācijas, Polijas un Izraēlas ražojumi.

Balvu – piemiņas statueti – festivālā pasniegza Latvijas vēstniecei Izraēlā Elitai Gavelei. Viņa sociālajos medijos pavēstīja, ka svinīgajā ceremonijā augsto novērtējumu nosaukusi par atzinību visiem Latvijas glābējiem un izglābtajiem holokausta. 35. Haifas kinofestivāla žūrijas priekšsēdis bija slavenais Polijas režisors Kšištofs Zanusi.

Valsts prezidents Japānā

No 21. līdz 25. oktobrim Valsts prezidents Egils Levits bija darba vizītē Japānā. Viesošanās laikā viņš piedalījās Viņa Majestātes imperatora Naruhito un imperatores Masako svinīgajā kronēšanas ceremonijā un pasākumos Imperatora pilī, kā arī vairākās divpusējās tikšanās, informēja Valsts prezidenta kanceleja.

Vizītes laikā Valsts prezidents tikās ar Japānas premjermministru Šinzo Abi, Japānas – Latvijas Parlamentārās sadraudzības grupas priekšsēdi Hirofumi Nakasoni un ar Latvijas goda konsulu Osakā

Tamio Išibaši. Latvijas vēstniecībā Japānā Valsts prezidents tikās ar Rumānijas Republikas prezidentu Klausu Verneru Johannisu un viesojās Vasedas universitātē, kur tikās ar universitātes prezidentu Aiji Tanaku, apmeklēja universitātes muzeju un uzstājās ar lekciju “Latvijas skatījums uz mūsdienu izaiicinājumiem, ar ko sastopas demokrātiskās iekārtas”.

21. oktobrī Valsts prezidents Egils Levits ar dzīvesbiedri Andru Leviti darba vizītes laikā Japānā tikās ar Japānas latviešu kopienas pārstāvjus, Japānas jaukto kori “Gaisma” un latviešu valodas studentiem.

Savā uzrunā Egils Levits, starp citu, sacīja: “Polītiskās un ekonomiskās attiecības starp Japānu un Latviju ir ļoti labas un ciešas, un “īpaša rozinīte” ir tieši šīs kultūrlas attiecības. Mēs ar kundzi ievērojām kori “Gaisma”, kas pērn gāja Dziesmu un deju svētku gājienā. Es pateicos jums par līdzdalību mūsu Dziesmu un deju svētkos un domāju, ka tas viss pierāda, ka, neraugoties uz atātlumu, mums ir ļoti labas un ciešas attiecības.”

Tiekas ar jauniecelto ASV vēstnieku Latvijā

Par ASV vēstnieku Latvijā kļuš Karjēras diplomāts Džons Leslijs Kārvails (*John Leslie Carwile*). Pirms stāšanās amatā ASV vēstniecībā Latvijā Kārvails bijis diplomātiskās misijas vadītāja vietnieks ASV vēstniecībā Brunejā un Nepālā. Džons Kārvails strādājis arī kā ekonomisko attiecību padomnieks ASV vēstniecībās Itālijā, Irākā un Kanādā. Pirms došanās uz Rīgu jaunieceltais vēstnieks Valsts departamentā Vašingtonā D.C. 15. oktobrī satikās ar Amerikas baltiešu organizāciju pārstāvjus. Amerikas latviešu apvienību tikšanās reizē pārstāvēja priekšsēdis Pēteris Blumbergs un ģenerālsēkretāre Marisa Gudrā.

No kreisās: Eduards Ozoliņš, vēstnieks Dž. Kārvails, Pēteris Blumbergs, Marisa Gudrā, Karls Altai

Blumbergs vēstniekam aprakstīja apvienības prioritātes, akcentējot ASV lomu Latvijas drošības stiprināšanā. ALA priekšsēdis uzsvēra abu valstu sadarbības nozīmi militārajā un drošības jomā, aicinot turpināt NATO spēku klātbūtni Ādažu militārajā bazē, amerikāņu spēku klātbūtni Gaisa spēku aviācijas bazē Lielvārdē un turpināt attīstīt sadarbību starp Mičiganas Nacionālo gvardi un Latvijas Aizsardzības ministriju.

Piemin Neatkarības kara kritušos jūrniekus

17. oktobrī apritēja 100 gadu, kopš Bermontiādes laikā apšaudē Rīgas līci cieta britu karakuģis *Dragon*. Dzīvību zaudēja deviņi britu jūrnieki. Godinot sabiedroto valstu – Lielbritānijas, Francijas un Īrijas – jūrniekus, kas krituši, palīdzot Latvijai izcīnīt uzvaru Neatkarības kara, jūrā nolaida vainagus (*attēlā*).

Daugavgrīva, Jūras spēku Patruļkuģu eskadrā goda sardze pie piemiņas akmens. Jūras spēku un armijas pārstāvi, vēstnieki un radnieki ar klusuma brīdi atceras 1919. gada 17. oktobrī kritušos britu, iru un franču jūrniekus.

Īrijas vēstnieks Latvijā Džeimss Henesijs piedalās Latvijas Neatkarības kara kritušo Lielbritānijas, Francijas un Īrijas jūrnieku piemiņas sarīkojumā Jūras spēku Patruļkuģu eskadrā Daugavgrīvā // Foto: LETA

“Mans otrās pakāpes onkulis Viljams Roberts Trets bija jaunākais apkalpes loceklis, kas gāja bojā apšaudē. To, ka mans radnieks Viljams bija uz kuģa *Dragon*, uzzināju tikai 2015. gadā. Viņa māte bija ļoti satriekta par dēla zaudēšanu un nekad vairs nerunāja par viņu. Kad izpētīju savas dzimtas koku, uzzināju, ka viņš bija flotē un gāja bojā uz kuģa,” stāstīja kritušā jūrnieka V. Treta radnieks Neils Vaitfilds. 1919. gada oktobrī Lielbritānijas un Francijas karakuģi, kuŗu apkalpēs bija arī iru jūrnieki, ar artilērijas uguni sāka atbalstīt jaunās Latvijas valsts armiju, kuŗa tobrīd vēl tikai veidojās un kuŗai trūka bruņojuma, taču bija jācinās ar daudz lielāko Bermonta karaspēku. Sabiedroto iesaistīšanās bija izšķirošs brīdis Rīgas un pārējās Latvijas teritorijas atbrīvošanai no bermontiešiem. 17. oktobrī Bermonta karaspēka raidītie šāviņi trāpīja britu kreiserim *Dragon*, nogalinot deviņus apkalpes locekļus. Vēl vairāki sabiedroto jūrnieki tika ievainoti. “Mums ir ļoti svarīgi, ka Latvijas flote godina mūsu radniekus, kuŗi ziedoja savu dzīvību cīņā par Latvijas brīvību un neatkarību,” atzina Vaitfilds.

Kas jāzina mūsu tautiešiem Lielbritānijā?

Lai informētu Lielbritānijā dzīvojošos iedzīvotājus par izmaiņām, kas gaidāmas muitas procedūru un nodokļu nomaksas jomā pēc šīs valsts izstāšanās no Eiropas Savienības (ES), Valsts ieņēmumu

dienesta (VID) speciālisti 13. un 14. oktobrī Londonā tikās ar latviešu diasporas pārstāvjus, kā arī uzņēmējiem. Galvenais uzsvārs tika likts uz muitas procedūram. Gan iedzīvotājiem Latvijā, gan arī Lielbritānijā jāsaprot, ka bezvienošanās *Brexit* gadījumā attiecībā uz muitas un nodokļu procedūram Lielbritānija kļūs par vienu no trešajām valstīm, līdzīgi kā Baltkrievija, Uzbekistāna, Kazachstāna un tamlīdzīgi. Izvēli par izstāšanos no ES ir izdarījusi Lielbritānija, savukārt normas, kas stāsies spēkā, attiecīgi nosaka ES, un ar to visu mums vienkārši ir jārēķinās. Nekomerciāls pasta sūtījums (privātpersona no trešās valsts sūta citai privātpersonai ES valstī) tiks atbrīvots no nodokļiem gadījumos, ja sūtījuma vērtība nepārsniedz 45 eiro, dažādiem produktiem (alkoholam, cigaretēm utt.) tiks ierobežots atļauto ievadamo vienību skaits, savukārt preces, ko ceļotājs ievēdīs personīgajā bagāžā, netiks apliktas ar muitas nodokli no pievienotās vērtības nodokli, ja to kopējā vērtība vienai personai nepārsniegs 430 eiro – ja persona ceļos ar gaisa transportu vai jūras transportu, 300 eiro – ja persona ceļos pa sauszemi, kā arī 285 eiro – ja ceļotājs ir bērns vecumā līdz 15 gadiem, neatkarīgi no transporta veida. Tāpat bezvienošanās *Brexit* gadījumā personīgajā bagāžā nedrīkstēs ievest gaļu un gaļas produktus (speķi, svaigu vai apstrādātu gaļu, t.sk., putnu gaļu, dzīvnieku taukus, dažāda veida desas, gaļas konservus, ar gaļu pildītus vai to saturošos miklas izstrādājumus, makaronus, mērces, zupas u.c.), pienu un piena produktus (pienu, jogurtu, krējumu, biezpienu, kefīru, sieru, sviestu, iebiezīnāto pienu, saldējumu u.c.), kā arī lolojumdzīvnieku barību, kuŗas sastāvā ir gaļa vai piens. Spēkā stāsies arī dažādi citi ierobežojumi, ar kuŗiem būs jārēķinās. Ar plašāku informāciju par muitas procedūram var iepazīties VID tīmekļa vietnes www.vid.gov.lv sadaļā “Breksits”.

Inese Vaidere jautā Valdim Dombrovskim

Eiropas Parlamenta (EP) deputāte Inese Vaidere strādā Ekonomikas un monetārajā komitejā, un viņa bija viena no nedaudzajiem, kuŗiem EP uzticēja iespēju iztaujāt Valdi Dombrovski uzklaušanās sēdē jeb “darba intervijā”.

Vaidere jautāja par tematu, kas interesē daudzus inovatīvus uzņēmumus un individuus – par tā saucamo kriptovalūtu jeb virtuālo valūtu regulējumu Eiropas Savienībā. Interese par šo tematu izrādījies tik liela, ka pasaules vadošie mediji, piemēram, *Reuters*, atspoguļojot šo sēdi, virsrakstā izcēlušies tieši Vaideres jautājumu. “Tas bija patīkams apstiprinājums tam, ka esmu izvēlējusies

jautājumu, kas būs aizvien nozīmīgāks Latvijā un pasaulē,” norāda I. Vaidere. “Protams, pastāv vēl daudzi būtiski uzdevumi nākamajiem gadiem, tajā skaitā attīstīt jaļaku ekonomiku, ar jauniem instrumentiem atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus, kā arī cīnīties pret ienākumu nevienlīdzību satrauc ļoti daudzus Latvijā.” Izvērtējot sēdi, Vaidere uzteica Dombrovskā sniegumu kā ļoti pārliecināšu un pāda gandarījumu par iespēju turpināt sadarbības ar komisāru Latvijas interešu aizstāvēšanai Briselē.

Valdis Dombrovskis par ekonomikas jautājumiem

Patlaban ne pasaulē, ne Latvijai nedraud tāda ekonomiskā krīze kā pirms desmit gadiem, turklāt patlaban ir runa tikai par ekonomikas bremzēšanos, nevis par krīzi, sarunā ar aģentūru LETA uzsvēra Eiropas Komisijas viceprezidents Valdis Dombrovskis (JV).

ASV notikušajā Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) un Pasaules Bankas (PB) sanāksmē daudz tika runāts par globālās ekonomikas bremzēšanos un tajā valdošo nenoteiktību, sacīja Dombrovskis. Viņš piebilda, ka arī Latvijas ekonomika šobrīd ir daudz sabalansētāka, nav novērojama ne milzīga inflācija, ne arī tekošā konta deficīts. “Runa ir tikai par ekonomikas bremzēšanos, nevis par krīzi. Ekonomika ir cikliska un patlaban ir bijis vēsturiski viens no ilgākajiem izaugsmes periodiem. Patlaban skaidrs, ka šis izaugsmes periods ir sasniedzis savu maksimumu, tāpēc ekonomika likumsakarīgi sākusi bremzēties. Tāpēc SVF un Pasaules Bankas sanāksmē tika runāts par to, kāda ekonomiskā politika nepieciešama, lai mazinātu šīs bremzēšanās sekas. Pasaules ekonomikas izaugsmes joprojām tiek prognozēta aptuveni 3% apmērā, bet, piemēram, Ķīnas ekonomikas bremzēšanās joprojām nozīmē aptuveni 6% izaugsmi gadā,” skaidroja Dombrovskis. Viņš gan atzina, ka ir pietiekami daudz globālu risku, kas ekonomisko situāciju var pasliktināt, piemēram, tirdzniecības konflikti, situācija Tuvajos Austrumos, joprojām pastāvošais bezvienošanās *breksita* risks un citi.

Valsts budžets un diaspora

Saiemā tika iesniegts nākamā gada valsts budžets, kas paredz arī papildu atbalstu diasporai. Līdz šim diasporas politikas iniciatīvām atvēlētais budžets bija aptuveni 3,4 miljoni eiro. Lielākā daļa no tā vēltā latviskās izglītības un kultūras tradīcijas uzturēšanai diasporā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Jaunajā budžetā paredzētais papildu atbalsts diasporai nozīmē, ka tiks veicināta tautiešu pilsoniskā līdzdalība un saikne ar Latviju, nodrošināta tautiešu iesaiste diasporas projektos, uzlabota koordinācija starp partneriem Latvijā.

Ārlietu ministrija portālam *latviesi.com* skaidro: "Diasporas pārstāvjiem Ārlietu ministrijā ir iespēja saņemt līdzfinansējumu projektos, kas veicina diasporas pašorganizēšanos, latviskās identitātes stiprināšanu un saiknes uzturēšanu ar Latviju. Šogad ir saņemti 263 projektu pieteikumi, no kuriem pašreiz atbalstu saņēmuši 110 projekti 25 valstīs. Tie ir, piemēram, diasporas bērnu un jauniešu pasākumi, diasporas organizāciju vadītāju sanāksmes, diasporas saieti latvisko tradīciju uzturēšanai, valsts svētku dienu svinēšanas pasākumi u. c.

Izbeidz nepilsoņa statusa piešķiršanu jaundzimušajiem

Jaundzimušajiem no nākamā gada 1. janvāra vairs netiks piešķirts nepilsoņa statuss, paredz Saeimā 17. oktobrī galīgajā lasījumā atbalstītais likumprojekts. Tas paredz automātiski piešķirt Latvijas pilsonību bērniem, kuri būs dzimuši pēc nākamā gada 1. janvāra, ja vien bērns vecāki nebūs vienojušies par citas valsts pilsonības piešķiršanu bērnam. Pašlaik, lai jaundzimušais kļūtu par pilsoni, vecākiem par to ir jāizdara atzīme, un tikai tad pilsonība tiek piešķirta. Likumprojekts uz trešo lasījumu četru grozījumu bija iesniegjis Nacionālās apvienības (NA) deputāts Jānis Dombrova, paredzot izslēgt tos pantus, kas nosaka nepilsoņa statusa izbeigšanu jaundzimušajiem. Debatēs par likumprojektu Dombrova atgādināja situāciju Latvijā pēc Otrā pasaules kara. "1950. gada oktobris, pirms gada notikušas deportācijas, daudzi cilvēki paglābušies mežos no sarkanā terrora. Iesūtītas militārpersonas, noslepkavotas sievietes un bērni, lai panāktu, ka Latvija nekad nebūs brīva. Tomēr Latvija iegūst neatkarību, bet Latvijai jāsamierinās ar to, ka pie mums paliek daudzi simti tūkstoši nelikumīgi ieceļojušu personu. Valsts izrāda labo gribu, ļaujot viņiem kļūt par pilsoņiem. Kā atbildību iegūstam referendumu par divām valsts valodām, kur daudzi tūkstoši nebalso par otru valsts valodu," teica Dombrova. Deputāts arī norādīja, ka daudzi nepilsoņi nevēlas būt par pilsoņiem. Tomēr deputātu vairākums kritizēja Dombrovas argumentus un noraidīja visus viņa priekšlikumus, likumprojektu kopumā atbalstot ar 60 balsīm par.

Atsevišķs statuss Liepājai, Daugavpilij un Rēzeknei

Valdības partijas vienojušās atbalstīt administratīvi teritoriālo reformu, sākotnēji piedāvāto modeli papildinot ar trim jaunām pašvaldībām. Partijas KPVLV Saeimas frakcija rosināja izmainīt jaunajā administratīvi teritoriālajā reformā, piedāvājot nodalīt

atsevišķās pašvaldībās Liepājas pilsētu un Lejaskurzemes novadu, kurus pašreizējais reformas piedāvājums paredz apvienot vienā pašvaldībā. Savukārt nacionālā apvienība *Visu Latvijai!/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK (VL/TB/LNNK)* paziņoja, ka aicinās koalīcijas partnerus vienoties, ka Liepājas, Daugavpils un Rēzeknes novadiem pēc administratīvi teritoriālās reformas jābūt atsevišķi no attiecīgajām republikas pilsētām. Kā pēc koalīciju veidojošo partiju Sadarbības padomes sēdes žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV), valdības partiju vidū ir vienprātība par nepieciešamību atbalstīt ieceri jau tūlīt Ministru kabinetā izskatīt plānoto Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Valdības partijas vienojušās atbalstīt administratīvi teritoriālo reformu, sākotnēji piedāvāto modeli papildinot ar trim jaunām pašvaldībām.

Ķeguma HES jubileja

Pirms 80 gadiem (1939. gada 16. oktobrī) Rīga sāka saņemt elektroenerģiju no jaunuzbūvētās Ķeguma HES pirmā agregāta. Pieslēgumu izdarīja iepriekšējās dienas vakarā, izmantojot Grīziņkalnā īpaši šim nolūkam uzceltu transformatoru staciju. Jau pēc mēneša Ķegums deva apmēram pusi Rīgai nepieciešamās elektroenerģijas.

Latviju novērtē tehnoloģiju jomā

Latvija ierindojusies ceturtajā vietā kā valsts ar visaugstāko brīduma pakāpi e-pārvaldes jomā, secināts Eiropas Komisijas (EK) ikgadējā e-pārvaldes pētījumā (*eGovernment Benchmark*), kurā vērtē informācijas komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošanu valsts pārvaldē Eiropas Savienībā. Digitālās transformācijas norise Latvijā novērtēta sekmīgi, starp 36 valstīm Latvijas veiktspēja vērtēta kā ceturta labākā ar strauji augošu digitālo pakalpojumu piedāvājumu kopvērtējumā ar lietotāju skaita pieaugumu. Top 5 veido: Malta, Igaunija, Austrija, Latvija un Lietuva.

Latvijas dalība EXPO 2020 izstādē Dubajā draud izgāzties

Apdraudēta ir Latvijas dalība prestižajā pasaules izstādē *Expo 2020* Dubajā, informēja Latvijas Televīzijas raidījums *De facto*. Būvniecība vēl nav uzsākta, un arī pārējie darbi krietni kavējas. Kopumā valsts Latvijas paviljona izveidei atvēlējusi 4,2 miljonus eiro. Ja gatavošanos pārtrauks, šī nebūs pirmā reize, kad Latvija pusceļā izstājas. Pēdējos gados mums nav pozitīvas pieredzes ar paviljona būvniecību vērienīgajā pasaules izstādē. Pat darbu grafiks no Ekonomikas ministrijas puses neesot apstiprināts "tā neatbilstošās kvalitātes dēļ". Nākamnedēļ valdība lems, ko darīt tālāk. "Polītiski mēs vēlamies piedalīties – mēs varētu reprezentēt mūsu valsti un iekarot jaunus tirgus. Attiecībā uz administratīvo procesu, šo procesu vada valsts sekretārs. Līdz ar to viņš ir atbildīgs par tās norises turpināšanu vai arī neturpināšanu, pamatojoties uz objektīviem

ieresliem," norāda ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro (*KPV LV*).

Žagars varētu kandidēt uz Dailes teātra direktora amatu

Dailes teātra aktieris, uzņēmējs un Česu koncertzāles direktors Juris Žagars neizslēdz iespēju kandidēt uz teātra direktora amatu pēc tam, kad to nolēmis pamest līdzšinējais teātra vadītājs Andris Vītols.

Vienlaikus Žagars uzsvēra, ka skaidru atbildi nav iespējams dot, jo konkurss uz šo amatu vēl nav izsludināts un tā kritēriji vēl nav zināmi. "Pirms atbildēt uz šo jautājumu, vai es piedalīšos konkursā, tomēr jāzina konkursa nolikums un Kultūras ministrijas pozīcija," piebilda aktieris. "Neslēpšu, ka esmu domājis un arī teicis, ka divu gadu periodā, iespējams, beigšu štata aktiera karjēru. Esmu to apsvēris," atzina Žagars, "domājis esmu par studijām teātra nozarē Londonā, vēlāk, iespējams, darbu kultūras menedžmentā vai kādā citā mākslas nozarē, vai teātra profesijā. Ja konkursa nosacījumi un ministrijas uzstādījumi pretendentiem atbildis manām profesionālajām spējām un izglītībai un ja es varēšu koriģēt savus plānus un sakārtot savus darba pienākumus Cēsīs, tad neizslēdzu iespēju, ka pieņēmos konkursam. Laiks rādīs."

Filma "Oļegs" iegūst balvu Luksemburgā

Režisora Jura Kursieša filma "Oļegs" ieguvusi galveno žūrijas balvu Luksemburgā notiekošajā Centrāleiropas un Austrumeiropas kinofestivālā *CinEast*, liecina informācija festivāla mājaslapā. Festivāla balvas tika izdalītas sestdien, savukārt svētdienas vakarā festivāla ietvaros Luksemburgā vēlreiz tika izrādīta galveno apbalvojumu ieguvusi filma "Oļegs".

"Dvēseļu putenis" pirmizrāde izpārdota

Jaunās kara drāmas "Dvēseļu putenis" pirmizrāde, kas notiks visās "Kino Citadele" 14 zālēs un paredz vietas 3000 skatītājiem, ir gandrīz izpārdota, tāpat lielā pieprasījuma dēļ ir izziņoti vairāki papildu seansi, portālu *Delfi* informēja filmas veidotāji. Pēc Aleksandra Grīna romāna motīviem veidotās filmas pirmizrāde notiks šā gada 8. novembrī.

Latviešu Centrā Toronto "Diena Latvijai"

Izcilo latviešu un baltu tautamūzikas "vēstnešu", mūziķu un zinātnieku Valda un Rūtas Muktupāvelu koncertprogramma "Mani balti bāleliņi", ar dziesmām, instrumentāliem skaņdarbiem, atleliem un stāstiem Latviešu Centrā 18. novembrī, būs veltījums "se-

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KRIEVIJA. 16. oktobrī vēstnieks Māris Riekstiņš uzņēma Maskavas latviešu kultūras biedrības valdi, ar kuŗu ikgadējas tikšanās jau kļuvušas par tradīciju. Tikšanās laikā vēstnieks informēja par aktuālītātēm Latvijas – Krievijas attiecībās, plānotajām vēstniecības aktivitātēm kultūras jomā 2020. gadā, kā arī atbildēja uz biedrībai aktuālajiem konsulārajiem jautājumiem. • 16. oktobrī Latvijas vēstnieks Krievijā Māris Riekstiņš tikās ar Latvijas Tenisa savienības pārstāvjiem, kā arī vienu no izcilākajām Latvijas tenisa zvaigznēm Anastasiju Sevastovu. Viņa piedalījās Maskavā notiekošajā Kremlja kausa izcīņā.

ZVIEDRIJA. Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams 17. oktobrī piedalījās seminārā *Pax Baltica 2019* Karlsrūnā. Savā runā vēstnieks pieskārs izaicinājumiem enerģētikas drošībai un runāja par paveikto enerģētikas nozares stiprināšanā Latvijā. Šogad *Pax Baltica* svin 30 gadu jubileju, kuŗa sakrīt ar daudzu Eiropas tautu atbrīvošanās kustību 1989. gadā. Trīsdesmit gadu laikā daudz kas ir mainījies un kritisks ir kļuvis jautājums par enerģiju, kas vērtējams gan vides aspektā, gan kaimiņattiecību kontekstā.

MOLDOVA. 24. oktobrī Kišiņevā Latvijas vēstniecība Moldovā organizē starptautisku konferenci "Visaptveroša noturība un sadarbības koordinācija informatīvās telpas drošības stiprināšanai", kas tiks veltīta stratēģiskās komunikācijas tematikai. Pasākuma mērķis ir piedāvāt Moldovas valsts institūciju un mediju jomas ekspertiem, kā arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem pieredzi un labās prakses piemērus koordinētas un strukturētas stratēģiskās komunikācijas ieviešanai valsts pārvaldē. Konference kalpos arī kā diskusiju platforma starp Moldovas, Latvijas un Lielbritānijas stratēģiskās komunikācijas ekspertiem, aktualizējot informatīvās telpas drošības nozīmi un koordinētas komunikācijas nepieciešamību. Konferencē no Latvijas piedalīsies Baltijas Mediju izcilības centra direktors Jānis Siksnis.

BALTKRIEVIJA. 16. oktobrī Minskā, Michaila Savicka mākslas galerijā, tika atklāta latviešu mākslinieces **Anitas Melderes** gleznu izstāde ar nosaukumu "Vasaras stāsti". Izstādi ar Latvijas vēstniecības Baltkrievijā atbalstu organizēja Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs. • 18. oktobrī Latvijas Republikas vēstnieks Baltkrievijas Republikā **Einars Semanis** tikās ar Baltkrievijas Universālās preču biržas valdes priekšsēdi Aleksandru Osmolovski, lai pārrunātu sadarbības padziļināšanu ar Latvijas uzņēmējiem. Tikšanās laikā vēstnieks atzīmēja, ka Latvija Baltkrievijai ir uzticams sadarbības partneris, kas atspoguļojas mūsu divpusējās tirdzniecības apgrozījuma pozitīvajā dinamiskā. Atsaucoties uz šā gada oktobra Latvijas un Baltkrievijas starpvaldību komisijas lēmumu par nepieciešamību paplašināt elektronisko biržu izmantošanu savstarpējā tirdzniecībā, puses apsprieda iespējamus pasākumus šī mērķa sasniegšanai. Latvijas vēstnieks aicināja Universālo preču biržu padziļināt sadarbību ar Latvijas ostām kokmateriālu piegādēs gala patērētājiem trešajās valstīs.

nām un mūsdienu baltu tautām – latgaļiem, sēļiem, zemgaļiem, lietuvjiem, jāvingiem, kuršiem un prūšiem."

Skaņdarbu pamatā būs vokāla un instrumentālā mūzika no baltu zemēm – Latvijas, Lietuvas un Austrumprūsijas.

Parizē atklāta izstāde "Latvijas kultūras alfabēts"

Atzīmējot Latvijas nacionālo kultūras, izglītības un zinātnes institūciju 100. gadadienu, kas iekļautas UNESCO svinamo gada dienu sarakstā, UNESCO galvenajā mītnē Parizē, Francijā tika atklāta audiovizuāla instalācija "Latvijas kultūras alfabēts".

Simtgades svinības šogad pulcina septiņas institūcijas, tai skaitā Latvijas Nacionālo teātri, Latvijas Mākslas akadēmiju, Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmiju, Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Universitāti un Latvijas Nacionālo operu un baletu.

Ginta Zilbaloža filma "Projām" pretendēs uz Oskara balvu

ASV Kinoakadēmijas mājaslapā publiskots gaŗais saraksts ar filmām, kas pretendē uz *Oskara* balvas nominācijām animācijas filmu kategorijā. Starp 32 filmām ir arī Ginta Zilbaloža animācijas filma "Projām", kas Latvijas pirmizrādi piedzīvoja 17. oktobrī, Rīgas Starptautiskā kino festivāla (*Rīga IFF*) laikā.

Kā informē ASV Kinoakadēmija, lai kvalificētos balvai, filmai jātiek izrādītai Losandželosas kinoteātros vismaz septiņas dienas. Gints Zilbalodis savā *Twitter* kontā raksta, ka "Projām" tiks rādīta Losandželosas kinoteātros no 29. novembra.

Ierasti filmas Kinoakadēmijas balvai animācijas filmu kategorijā piesaka kompanija, kas ir filmas producents vai izplatītājs. No 32 pretendējošajām filmām nominācijai tika izvirzītas piecas. Nominācijas ASV Kinoakadēmija izziņos 2020. gada 13. janvārī. Savukārt balvu pasniegšana notiks 9. februārī.

Frankfurtes grāmatu tirgū

Laikā no 16. līdz 20. oktobrim Latvija ar nacionālo stendu piedalījās lielākajā izdevējdarbības izstādē pasaulē – Frankfurtes grāmatu tirgū (*Frankfurter Buchmesse 2019*). Raidījuma "Kultūras Rondo" programmas vadītāja Ingvilda Strautmane sarunā ar Latvijas Radio no Frankfurtes ziņo – Latvija turpina 2018. gadā Londonas grāmatu tirgū veiksmīgi aizsāktu *#iamintrovert* kampaņu.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

“Kremļa saimnieks” (tā Putinu nu dēvē arī valstiskais “RIA Novosti” ziņu dienests) devis plašu interviju trim arābu žurnālistiem (tostarp Krievijas propagandas rupora RT arābu redakcijas darbiniekam). Pēc viņa teiktā spriežot, intervija adresēta drīzāk “kollektīvajiem Rietumiem” nekā austrumniekiem. Viņš pārmet Savienotajām Valstīm izstāšanos no diviem savulaik ar PSRS noslēgtiem līgumiem par zināma radiusa raķešu izvietošanas aspektiem.

Viņu īpaši satraucot tas, ka ASV jau 2012. gadā, “pirms Trampa”, izstājās no abpusēja līguma par pretgaisa aizsardzību. Amerikāņi iedomājušies, ka viņiem būšot, var teikt, labs “lietussargs” pret Krievi-

jas raķetēm, bet krieviem tāda nebūšot. Putins lika saprast, ka esot tāds ierocis, kāda nevienam nav (!), bet “mēs esam radījuši tādu ieroci”: tādi raķešu kompleksi, kas lido nevis pa ballistisko trajektoriju, bet pa “pārseguma” (*nastil*) trejektoriju – un ar “hiperskaņas ātrumu”. Vārdu sakot, kārtējais “brīnumierocis” (*Wunderwaffe*), kādus Putins jau vairākkārt demonstrējis... uz ekrāna.

NATO statūtos neviens nav grozījis, teica Putins: “Tur esot pants, neatceros kāds, šķiet piektais, par dalībvalstu militāro atbalstu.” Un te nu, piemēram, uzstādīta pret-raķešu aizsardzības sistēma Rumānijā.. Drīz tada tikšot uzstādīta arī Polijā, un “tas ir pavisam tuvu

pie mūsu robežām. Tas, protams, mūs apdraud, jo tas ir mēģinājums nivelēt (?) mūsu stratēģisko kodolpotenciālu”. Taču, turpināja Putins, Krievijai esot kompleksi, “par kuriem es jau runāju, un tagad draudi nepastāv”. Tieci nu gudrs!

Šai intervijai sekoja patiešām ievērojams notikums – Putina pirmā oficiālā vizīte Sauda Arabijā. Viss tika aranžēts īsti karaliski, ar jātnieku eskortu, greznās zālēs kroņlukturiem mirzot. Taču Putina galvenais, patiesais namatēvs bija nevis 83 g.v. karalis Salmans, bet faktiskais Saudijas varnesis un lēmējs – kroņprincis Mohameds bin Salmans, pasaulē pazīstams kā MBS. Tika spriests par naftas cenām un OPEC valstu problēmām

sakarā ar raķešu triecieniem, kas sapostīja Saudijas svarīgākos naftas ieguves un pārstrādes centrus.

Ārkārtīgi nozīmīgs ir karaļa Salmāna izteikums, cik postīgi reģionā darbojas “valsts – agresore”. Tā nav vis Izraēla, tā bija, ir un būs Irāna, ar kuŗu Krievijai, kā zināms, ir labas, pat sirsnīgas attiecības.

Tā vien šķiet, ka šī Putina vizīte ASV prezidentu Donaldu Trampu zināmā mērā kaitina, jo Saudija tradicionāli ir ASV stratēģiska sabiedrotā un tagad “krievi te jauca”.

Bet “krievi jauca” arī pavisam citā aspektā tepat Tuvajos Austrumos, šoreiz Sirijā. Vācu žurnāla “Der Spiegel” Maskavas korespondents Kristians Ešs (*Esch*) raksta, ka Putins nupat svinēja

savu 67. dzimšanas dienu, un Donalds Trampa lēmums izvākt no Sirijas pēdējos tur palikušos amerikāņu karavīrus ir lieliska dāvana Kremļa saimniekam, jo piešķir Krievijai pilnīgu rīcības brīvību šajā burtiski asiņojošā valstī, kuŗas ziemeļaustrumos turku kuŗaspēks tagad izrēķinās ar kurdiem, sagraujot viņu pašpārvaldi. Un kurdi bailēs no genocīda tagad gatavi pakļauties brutālajam Sirijas prezidentam Bašaram Asadam – par prieku Krievijai, kuŗš ir Asada režīma varas garants un uzskata šo vīru par allaž paklausīgu kalpu, jo Putina bruņotā intervence 2015. gada rudenī izglāba viņu no sakāves pilsoņkarā un varbūt no cilpas.

Putina “brīnumierocis”, vizīte Saudijā un Trampa dāvana

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS STREIPS

Avīzes *Laiks* 28. septembra numurā lasītājs Modris Pakulis piedāvājis pārdomas par Latvijas vēlēšanu sistēmu, vēstules virsrakstā uzdodot retorisko jautājumu: “Vai Latvijai nepieciešama obligāta vēlēšanu sistēma?” Autors konstatēja, ka šigada Eiropas Parlamenta vēlēšanās piedalījās tikai 33,5% vēlētāju Latvijā, bet 91,34% vēlētāju ārzemēs. Šis pēdējais apgalvojums mani pārsteidza. Devos uz Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) mājaslapu un konstatēju, ka, nūdien, ārvalstīs balsojošo skaits procentuāli bijis daudz lielāks nekā Latvijā, taču šis fakts pats par sevi neizstāsta galīgo stāstu. Tātad – balsstiesīgo skaits ārzemēs bija 3235, nobalsoja 2955. Savukārt pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo skaits ārzemēs bija 134 806, nobalsoja 31 945 jeb tikai 23,69%. Atšķirība starp vienu un otru ir tāda, ka Eiropas vēlēšanu gadījumā ārvalstīs dzīvojošam Latvijas pilsonim ir jābūt proaktīvam un atsevišķi jāpiereģistrējas vēlēšanu vajadzībām. Saeimas vēlēšanās atliek ierasties iecirknī ar pasi, un viss. Eiropas vēlēšanās vēlētāji tāpat iecirknī var ierasties ar pasi un bez reģistrācijas, bet Eiropas Savienības pilsoņiem ir atļauts piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās neatkarīgi no tās dalībvalsts, kuŗā tie atrodas. Tas prasa reģistrāciju, lai pārliecinātos, ka viens un tas pats pilsonis nemēģina balsot vairāk nekā vienā valstī, kas mūsdienu aviācijas laikmetā nebūtu nekāda problēma. Un, kas attiecas uz vēlētāju skaitu, nav ne jausmas, cik Latvijas pilsoņu dzīvo, piemēram, manā dzimtajā Čikāgā, bet tur nobalsoja 276 personas, visvairāk par partiju *Attīstībai/Par!* (64 balsis), *Jauno Vienotību* (63) un *Jauno konservatīvo partiju* (51). Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas, Kristīgo demokrātu savienības un partijas *Gods kalpot Latvijai* saraksts saņē-

ma tikai vienu balsi, bet par Latvijas Krievu savienību, Rīcības partiju un Latvijas centrisko partiju Čikāgā nebalsoja neviens. Man arī nav zināms, cik tautiešu dzīvo, piemēram, Lielbritānijā, bet viņu skaits ir mērāms vismaz vairākos simtos tūkstošos. Londonā, kur noteikti latviešu ir tūkstošiem un tūkstošiem, uz balsstiesībām pierēģistrējās 137, bet nobalsoja 108 personas. Līdz ar to ir pilnīgi skaidrs, ka nav tā, ka Modra Pakula konstatējums par 91,34% līdzdalību neattiektos uz visiem Latvijas pilsoņiem ārvalstīs, nebūt ne.

Kopumā 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās piedalījās 50,62% vēlētāju. Vislielākais procents bija Beļģijā un Luksemburgā, kur piedalīšanās vēlēšanās ir obligāta (attieciģi 88,47 un 84,42% vēlētāju). Ārpus valstīm, kur process ir obligāts, vislielākā līdzdalība bija mazajā Maltā (72,7%) un Dānijā (66,08%), bet septiņās dalībvalstīs līdzdalība bija vēl zemāka nekā mūsu valstī. Vismazākā – Slovaģijā, kur pie urnām devās tikai 22,74% vēlētāju. Kopumā ņemot, visaugstākā dalība Eiropas Parlamenta vēlēšanās bija pašās pirmajās vēlēšanās 1979. gadā, kad dalībvalstu bija tikai deviņas. Todiēn piedalījās 61,99% vēlētāju. Nākamajās septiņās vēlēšanās līdzdalības procents samazinājās arvien vairāk un vairāk, līdz tikai 42,61% 2014. gadā. Togad līdzdalība Latvijā bija tikai 30,24%. Savukārt kopumā šogad sasniegtais līmenis mazliet vairāk par pusi balsstiesīgo bija augstākais procents kopš 1996. gada vēlēšanām. Eiropā bija lielas bailes par to, ka radikālāk noskaņoti spēki varētu gūt daudz lielāku pārstāvniecību Eiropas likumdevējā. It īpaši gados jauni vēlētāji turklāt gribēja lielāku uzmanību tādiem jautājumiem kā klimata maiņa un tās risināšana. Kripatiņa virs 50 procentiem, protams, nav nekāds

īpaši labais rādītājs, taču 2014. gadā kopējā līdzdalība bija tikai 42,61%, kas bija visu laiku zemākais rādītājs. Virs 50 procentiem – tas ir vismaz mērens uzlabojums.

Es personīgi esmu piedalījies visās vēlēšanās un referendumos pēc kārtas. Esmu balsojis 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. un 13. Saeimas vēlēšanās, 1994., 1997., 2001., 2005., 2009., 2013. un 2017. gada pašvaldību vēlēšanās Rīgā, kā arī visos referendumos, kādi bijuši kopš valsts neatkarības atjaunošanas arī tajos gadījumos, ja ir bijis pilnīgi skaidrs, ka kvorums nesavāksies. Tādi ir bijuši astoņi, un kvorums savācās tikai attiecībā uz jautājumu par pilsonību un naturālīzāciju 1998. gadā, par Latvijas dalību Eiropas Savienībā 2003. gadā, un par domu, ka krievu valodai būtu jānosaka otras valsts valodas statuss 2012. gadā. Referendumā par Saeimas atlaišanu 2011. gadā kvorums nebija nepieciešams, un referendumā par Aigara Kalviša valdības patvaļīgi pieņemto grozījumu Nacionālās drošības likumā atcelšanu kvorums nesanāca, bet pirms referendumā “gudrās galvas” Saeimā pašas saķaunējās un strīdīgos grozījumus atcēla. Taču varu saprast iemeslus, kāpēc cilvēki nebalso. Hrestomātisks mūsu valstī ir apgalvojums, ka “nav taču neviena, par ko balsot”. Tās ir muļķības. 13. Saeimas vēlēšanās bija 16 dažādu sarakstu, šigada Eiropas Parlamenta vēlēšanās arīdžan 16. Konkrēti 2018. gada Saeimas vēlēšanās man bija grūtības izvēlēties, par kuŗu sarakstu balsot. Bija vairāki man tikami spēki, bet nedoties uz vēlēšanām nebija variants, kuru pat uz mirkli biju gatavs apsvērt. Piedalīšanās vēlēšanās tomēr ir ne tikai pilsoņa tiesības, bet arī pienākums. Nebalsotājiem nav pēcāk tiesību bārties par tiem, kuri ir ievēlēti. Ir arī tas apstāklis, ka Saeimas vēlēšanas ir rudenī un Eiropas vēlēšanas

pavasārī. Abos gadījumos laika apstākļi var būt tik patīkami, ka cilvēku vairāk sauc brīvā daba nekā piedalīšanās vēlēšanās. Atkal, tas īsti nav arguments, bet tomēr. Un, protams, slinkums ir raksturīga cilvēka īpašība, vienkāršs slinkums.

Vai risinājums būtu Pakula kunga piedāvātās obligātās vēlēšanas? Diez vai. Satversmes 99. pantā ir teikts, ka “īkvienam ir tiesības uz domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību”. Reliģija te nav svarīga, bet domas un apziņas brīvība arī nozīmē brīvību domāt citādāk un savā apziņā nolemt, ka piedalīties politiskajos procesos cilvēks vienkārši nevēlas. Beļģijā visiem pilsoņiem no 18 gadu vecuma obligāta ir ierašanās iecirknī, taču nav obligāta balsošana kā tāda. Šī gada parlamenta vēlēšanās gandrīz pusmiljons vēlētāju iesniedza tukšu vai bojātu biļetenu – 6,07% no kopēja skaita, kuŗš ieradās iecirknī. Latvijā pēdējās Eiropas vēlēšanās bija eksperiments par iespēju, ka cilvēks varētu balsot jebkuŗā iecirknī ar domu, ja tas nostrādās, to pašu varētu nodrošināt arī Saeimas vēlēšanās, nākamā no kuŗām, ja nenotiks nekas negaidīts, būs 2022. gadā. Eiropas vēlēšanu gadījumā pirmajā dienā sistēma krietni bukseja, taču no tā var mācīties. Man personīgi ir “savējais” iecirknis, kas ir tuvu mājām, bet, iespējams, spēja balsot jebkuŗā iecirknī būtu interesanta tiem, kuŗi vēlēšanu dienā ir savās lauku mājās. Tiesa, patlaban Saeimas deputātus vēl no pieciem apgabaliem, un nezīnu, ko nozīmētu manis kā ridznieka balsošana Cēsīs un otrādi. Taču to noteikti var atrisināt. Vēl viena iespēja būtu vēlēšanas rīkot ne tikai vienā, bet divās dienās. Tā tas bija 5. Saeimas vēlēšanās 1993. gadā, un iecirkņos ieradās 88,4% vēlētāju. Tik augsts līdzdalības procents netika sasniegts nevienā no

četrām vēlēšanām pirmskuŗa Latvijā (augstākais bija pirmajās vēlēšanās 1922. gadā ar 82,2% līdzdalību). Protams, 5. Saeimas vēlēšanas bija pirmās pēc valsts neatkarības atjaunošanas, taču tāds rezultāts kopš tā brīža nav sasniegts nekad, un pērn bija tikai 54,6% vēlētāju, kuŗi tur piedalījās. Manuprāt, galvenais risinājums tomēr būtu krietni palielināt valstiskuma apziņu skolēnos. Ja piedalīšanās vēlēšanās tiek uzskatīta par pienākumu jau no bērna kājas, tad, ļoti iespējams, dalībnieku skaits atkal varētu sākt pieaugt.

Taču vienā es Pakula kungam piekritu par visiem simts procentiem. Viņš konstatēja, ka Eiropas vēlēšanās šogad 10 940 cilvēku balsoja par partijām, kuŗas saņēma mazāk par vienu procentu balsu (vismazāk jau minētā Rīcības partija ar 0,17%). Ir vēl trakāk. Par minētajām partijām nobalsoja mazliet vairāk par trim procentiem, bet kopumā par partijām, kuŗas neieguva nevienu mandātu, jau vairāk par 20 procentiem. Pirmās zem svītras bija Saeimā pārstāvētā *Zaļo un zemnieku savienība*, kuŗas 5,34% balsu būtu nodrošinājuši mandātus parlamentā, bet Eiropas vēlēšanās ar to nepietika. Vairāk par četriem procentiem saņēma *Latvijas Reģionu apvienība*, kuŗa bija pārstāvēta iepriekšējā Saeimā, un *Jaunā Konservatīvā partija*, kuŗa ir pašreizējā Saeimā. Partijai *Progresīvie* mērķis bija tikt virs diviem procentiem un tāpat pie valsts finansējuma, un tas tai arī izdevās. Par to man kā progresīvi noskaņotam cilvēkam ir prieks. Taču Pakula kungam pilnīgi piekritu, ka balsot par *Centra partiju* vai partiju *Atmoda* nekad nevarētu būt nekas cits kā balss izniekošana. Arī par to derēs padomāt nākamreiz, kad tuvosies vēlēšanas.

Par dalību vēlēšanās

Par ģimeni, izvēli un sirdsapziņu

Rolands Lappuķe intervijā Sallijai Benfeldei

Rolands Lappuķe, bijušais diplomāts un Valsts prezidenta Egila Levita ārštata padomnieks viedo tehnoloģiju jautājumus, ir dzimis Parīzē un ieguvis Strasbūras Luija Pastēra universitātes doktora gradu neirozinātnē, pārvalda sešas valodas, ieskaitot dzimto latviešu valodu. Jaunībā, pat vēl bērnībā, viņam bijusi pārliecība, ka kādreiz pārstāvēs Latviju, par spīti tam, ka nezināja, kā tas varētu notikt.

Esat dzimis latviešu mācītāja ģimenē Parīzē, bet no septiņiem līdz piecpadsmit gadiem nerunājāt latviski. Kas notika, kādēļ mainījāt savu attieksmi un sākat runāt latviešu valodā?

Nerunāju, jo neredzēju vajadzību. Izņemot Ābolu ģimeni, citu latviešu Parīzē nebija, tādēļ, manuprāt, nebija jēgas runāt latviešu valodā. Domāju, ka zemapziņā esmu dumpinieks, pret baznīcā iešanu man arī nebija īpaši laba attieksme. Kāpēc maiņu domas? Piecpadsmit gadu vecumā aizbraucu uz Angliju mācīties angļu valodu, bet mēs nebijām īpaši turīgi, tāpēc tur dzīvoju ģimenē, kur visi runāja latviešu valodā. Pie viņiem bija atbraucis arī tēvocis Rolands no Austrālijas. Viena no meitām piedalījās Pasaulē latviešu jauniešu kongresā, kas notika kādā kolledžā. Aizgāju līdz un piedzīvoju spēcīgas emocijas, kad aptuveni 400 jauniešu dziedāja latviešu tautasdziesmas, kuŗas nebiju pavisam aizmirsis. Manā bērnībā tēvs bija vairāku latviešu nometņu direktors, atceros, kā pēc nometnes tautasdziesmas dziedājam vēl arī automašīnā. Valoda un sajūtas atdzima. Droši vien biju meklējumos, gribēju identificēties vai pat izcelties ar kaut ko un izvēlējos latviešu valodu. Iespējams, tā bija zemapziņa, kas izdarīja šo izvēli, bet atgriezās mājās un vairs ne vārda nerunāju franču valodā – sākot ar telefona zvanu, lai man brauc pakal uz staciju Strasbūrā. Nezinu, kāda bija mana valoda, bet es tik runāju... Tās bija ar mūziku saistītas emocijas, un man tas bija ļoti svarīgi. Tēvam bija tāda silta balss, viņš bija labs mācītājs, baznīcas dziesmas un tautasdziesmas piederēja pie manas kultūras. Vispār tolaik es klausījos rokmūziku. Atceros, jauniešu kongresa laikā trepju telpā sēdēja garmatains jaunietis no Amerikas – Pēteris Aldiņš – un improvizēja uz kokles. Manā izpratnē tas bija ģeniāli, tas bija tāds mūzikāls pārdzīvojums, ka sapratu, ko var darīt ar instrumentu, kuŗu es tā īsti nemaz nepazinu. Tas mani uzrunāja, tā bija tā stīga, ko kokle un 400 balsu dziedātās tautasdziesmas mani aizskāra.

Jums ir kāds interesants stāsts par jūsu paša dēlu Lūkasu.

Jā, tas tiešām bija viens no labajiem pārsteigumiem, kad pamanī, ka viss nav nepareizi. No piecu līdz deviņu gadu vecumam Lūkass dzīvoja Portugālē, kad tur biju vēstnieks, un gāja vācu skolā. Pārcēlāmies uz Parīzi, un abi bērni sāka iet starptautiskajā skolā, turpināja mācīties vācu

sekcijā. (Skolā bija kādas desmit sekcijas – briti, nīderlandieši, vācieši un vēl citas.) Kādā vakarā sieva man saka, ka no rīta dziedāsi Lūkasu, duša dziedot Latvijas himnu! Jautājusi dēlam, kāpēc viņš to dzied, un izrādās, ka skolā katras sekcijas skolēni uzstāsies ar savas valsts himnu. “Zini, mamma, es negribu dziedāt Vācijas himnu, es dziedāšu Latvijas himnu,” teicis Lūkass. Un viņš patiešām viens pats uz skatuves to nodziedāja. Tas mani iepriecināja, jo viņš latviešu valodu un himnu saistīja ar kaut ko labu un pozitīvu un nebaidījās to parādīt. Neviens to Lūkasam nelika darīt, viņš lēmumu pieņēma pastāvīgi un savu identitāti izvēlējās pats – es esmu ārzemēs, bet es esmu latvietis.

Jūsu stāstītais liek domāt, ka latvietību nevar iemācīt tā, kā skolā māca reizrēķinu. Vai piekrītat, ka nevar likt justies kā latvietim?

Ne gluži tā – domāju, ka vecākiem savi “mājasdarbi” ir jāizdara. Vecāku pienākums ir dot bērnam no sevis to labāko un, ja esi latvietis, tad ir jādod latviešu valoda, ja ar bērniem esi patiess. Tas ir mantojums, tas ir vislabākais, ko bērniem var dot. Ticiet man, bērni paši negribētu, piemēram, iet uz muzejiem – to izvēlas vecāki. Bet vecākiem vairs nav teikšanas par bērnu izvēli desmit, piecpadsmit vai divdesmit gadu vecumā, nevar piespiest izdarīt izvēli. Bet darbs bērnos ir jāiegulda, tas nenāk no zila gaisa, tā teikt, gan jau viņš pats iemācīsies. Tie, kas apgalvo pretējo, vienkārši negrib pūlēties vai arī domā, ka bērnam labāk ir uzreiz runāt svešā valodā, tad viņš labāk ieklausīsies sabiedrībā. Tās ir muļķības! Pirms gadiem trīsdesmit lasīju austrāliešu zinātnisko literatūru par iebraucējiem Austrālijā. Tie bija ekonomiskie migranti pēc kara, arī septiņdesmitajos gados no Itālijas, Grieķijas, Īrijas. Daudzi domāja, ka viņu bērniem būs labāk, ja viņi sarunāsies angļu valodā. Iznākums bija pilnībā negatīvs, jo ... paši nespēja labi runāt valodā, kuŗa nav auguši. Labāk būtu bijis, ja vecāki dotu to valodu, kuŗa ir viņu dzimtā un kuŗu viņi zina un jūt. Tad arī bērns labi zinātu vienu valodu, bet angļu valoda būtu otrā, un to viņš arī labāk apgūtu. Rezultātā Austrālijā veidojās, piemēram, itliešu izcelsmes jauniešu grupa, kuŗiem vairs nav italiešu valodas, un arī angļu valoda ir vāja. Viņi tā īsti vairs nevarēja iekļauties ne vienā, ne otrā sabiedrībā, jo ne vienu, ne otru valodu labi nezināja. Tāpēc arī viņi nevarēja kāpt pat tā dēvētajām sociālajām kāpnēm uz augšu, viņiem nebija vajadzīgā instrumenta – valodas.

Jums bija laba izglītība, varējāt pelnīt labu naudu un mierīgi dzīvot ārzemēs. Kāpēc izvēlējāties strādāt Latvijā?

Mans tēvs bija labs mācītājs, trīsdesmit trīs gadu vecumā viņš apguva franču valodu, lai varētu turpināt studijas. Viņš bija ideālists, mīlēja cilvēkus, tādēļ darīja šo darbu, un cilvēki to juta. Ja esi

Rolands Lappuķe: “Kad biju vēstnieks, vairāk biju norūpējies par tām ģimenēm, piemēram, Īrijā, kas strādāja, lai atmaksātu kredītu zviedru bankām Latvijā. Tas mani padarīja ļoti niknu – latviešu godīgās ģimenes strādāja ārzemēs, lai atdotu kredītu zviedru bankām un lai zviedru pensionāri varētu baudīt sauli Taizemē.”

audzis tādā gaisotnē, tad “normālajā”, pragmatiskajā dzīvē ir problēmas. Neiesaku nevienam darīt to un tā, kā esmu darījis es, tas nav loģiski.

Nevajag būt ideālistam?

Tas nav vienkārši. Izstudēju bioloģiju, ieguva doktora gradu, bet es zināju, ka tas nav mans aicinājums. Man vajag aicinājumu, lai strādātu. Par diplomātiju man ir divains stāsts... Biju ļoti aizkustināts, kad prezidenta Egila Levita inaugurācijā viņš Nacionālajai bibliotēkai uzdāvināja grāmatu par Latvijas valsts izcelšanos, ko sarakstījis sūtnis Jānis Seskis. Es apmulsu, jo tā ir pirmā grāmata, ko astoņpadsmit gadu vecumā latviešu valodā es izlasīju no sākuma līdz beigām kā romānu. Man šī grāmata bija kā pagrieziena punkts, mans sapnis bija kļūt par Latvijas diplomātu. Tolaik tas bija pavisam stulbi, nereāli. Sapratu, ka esmu no latviešu bēgļu ģimenes, man ir jāstūdiņ un jādara gods saviem vecākiem. Mana mamma aizgāja Mūžībā pirms trīs gadiem. Kad viņa vēl bija dzī-

va, 2014. gadā viņa vēlējās, lai mēs sarīkojam dievkalpojumu tēva simtgades piemiņai Rīgā. Ģirts, kuŗš vienā no tēva vadītājam latviešu nometnēm bija audzinātājs, man pastāstīja kaut ko pavisam pārsteidzošu – audzinātāji esot vaicājuši latviešu nometņotājiem, ko viņi vēlas darīt, kad būs pieauguši, un es esot atbildējis, ka būšot Latvijas sūtnis Francijā, jo maz latviešu protot franču valodu. Es franču valodu protu, un tā esot diplomātijas valoda. Man bija ne vairāk kā deviņi gadi. Manuprāt, šim “lēmumam” ir savs pamatojums. Protams, tēvs veda bērnus sev līdz un 18. novembra sarīkojumu. Atceros, kā, būdams bērns, kā uz augšu skatījos uz impozanto cilvēku sūtni Oļģertu Grosvaldu. Mans tēvs bija arī latviešu apvienības Francijā priekšsēdis, viņš šajā sabiedrībā bija galvenā persona, bet pret vienu cilvēku viņš droši vien izturējās bijīgāk nekā pret citiem, un tas bija sūtnis. Un mazais Rolandiņš skatījās, skatījās, kamēr izdomāja, ka to viņš

grib! Citādi es nevaru izskaidrot, kāpēc deviņu gadu vecumā gribēju kļūt par sūtni. Domāju, ka zemapziņai ir ļoti liela loma. Kad studēju, visā Austrumfrancijā man vienīgajam bija stipendija, ieguva doktora gradu, bet karjēru netaisīju. Tas nebija mans aicinājums.

Un tad pēc Latvijas neatkarības atgūšanas bija visas iespējas kļūt par sūtni?

Jā, es tajā laikā biju skolotājs Minsterē. Rīkojām konferences, bet pēc 1990. gada 4. maija sāku pavadīt Latvijas parlamentāro delegāciju uz Eiropas Padomes Parlamentāro asambleju. Delegāciju vadīja Georgs Andrejevs. 1991. gadā rakstīju vēstuli Jānim Jurkānam, lai pieteiktos diplomātiskajā dienestā, viņš atbildēja, lai strādāju no turienes, kur esmu. Kad 1993. gada janvārī Georgs Andrejevs kļuva par ārlietu ministru, viņš man zvanīja, aicināja aizbraukt uz Strasbūru. Es aizbraucu, un viņš mani uzaiicināja iestāties diplomātiskajā dienestā. Man nebija šaubu, ka tas jādara! Tas taču bija mana neapzinātā sapņa piepildījums. Tagad to stāstu tā, it kā tas būtu bijis vienkārši, bet nebija vis... Kad biju diasporas vēstnieks, reizēm sev jautāju: tie, kuŗi brauc prom, meklē labāku dzīvi, bet es atbraucu atpakaļ. Kāda tam jēga? “Normāls” cilvēks taču savā mītnes zemē nodrošina savu dzīvi, pensiju, bet es? Tā ir izvēle bez izvēles, jo ticu zemapziņas spēkam.

Vai var salīdzināt situāciju diasporā pirms pieciem gadiem, kad bijāt vēstnieks diasporas jautājumos, un šodien?

Salīdzināt noteikti var, un salīdzinot var arī redzēt atšķirības. Jaunā imigrācija ir izvēlējusies dzīvot citur. Domāju, ja mums blakus nebūtu Eiropas Savienība, bet Zimbabve, Venecuēla vai kāda cita valsts, tad no Latvijas izbrauktu mazāk cilvēku. Apstākļi Latvijā nav tik slikti, bet cilvēki grib dzīvot labāk un uzreiz. Viņi netic solījumiem, jo neticēja jau Padomju Savienības laikus. Varbūt tā ir tāda sava veida inerce? Aizbraucēji ir migranti, viņu psiholoģija daudz aspektos ir līdzīga, un katrs ir izdarījis savu izvēli. Ir cilvēki, kuŗiem nav īpašu problēmu atstāt Latviju, tās kultūru, it īpaši tad, ja viņi aiz sevis atstāj nabadzību. Es saprotu šos cilvēkus, domāju, ka viņi neko daudz nepārdzīvo. Kad biju vēstnieks, vairāk biju norūpējies par tām ģimenēm, piemēram, Īrijā, kas strādāja, lai atmaksātu kredītu zviedru bankām Latvijā. Tas mani padarīja ļoti niknu – latviešu godīgās ģimenes strādāja ārzemēs, lai atdotu kredītu zviedru bankām un lai zviedru pensionāri varētu baudīt sauli Taizemē. Tie bija ļoti strādīgi cilvēki, un, iespējams, viņiem kultūras dimensija bija daudz svarīgāka. Zviedru bankas varēja to piebremzēt, bet apzināti to nedarīja.

(Turpinājums 8. lpp.)

Par ģimeni, izvēli un sirdsapziņu

(Turpināts no 7. lpp.)

Emigranti vēl līdz galam nezina un nesaprot, ko nozīmē būt ārzemniekam līdz pat mūža galam. Ja cilvēki domā atgriezties, pret viņiem Latvijā jāizturas ar cieņu. Pricējās, ka Pasaules latviešu kultūras konference notika Cēsīs, jo pilsētas galva Jānis Rozenbergs savulaik bija pirmais un vienīgais, kurš devās pie tautiešiem Anglijā un Īrijā. Cilvēkiem ir svarīga arī attieksme, ne tikai tas, ko pašvaldība var vai nevar palīdzēt. Pirms gadiem astoņiem aizbraukušos nereti uzskatīja gandrīz vai par nodevējiem, tagad attieksme tomēr ir mainījusies.

Diaspora ir tie cilvēki, kuri dzīvo ārpus savas valsts un kuriem ar to ir kāda saistība. Čikāgā es satiku ebrēju, kurš sacīja, ka viņa vecvecmāmiņa aizbraukusi no Rīgas pirms Pirmā pasaules kara četrpadsmit gadu vecumā. Amerikā viņa apprecējās ar Rīgas ebrēju, ģimenes valoda bija jidišs. Izrādās, pēctečiem Latvija bija gandrīz kā pasaku tēls, turklāt ļoti pozitīvs. Diaspo-

Rolands Lappuķe mūzikas un mākslas festivālā "BILDES 2018"

ra ir plašs jēdziens, cilvēku attieksme pret Latviju ir ļoti dažāda. Tāpēc diaspora visu laiku mainās.

Vai pietiek ar valodu un kultūru, lai veidotu pilsonisko sabiedrību arī ārpus Latvijas, kurai Latvija tomēr rūp?

Man grūti pateikt, vai ar to pietiek. Varbūt dažs labs Latvijā dzīvojošs, latviski nerunājošs cilvēks ir daudz lojālāks valstij

nekā latviešu valodā runājošs latvietis. Valoda ir nepieciešama, bet tas nav kritērijs, lai kaut ko nodrošinātu.

Kā sasniegt lielāku diasporas iesaisti tajā, kas notiek Latvijā? Piemēram, plašāku piedalīšanos vēlēšanās?

Man vairāk rūp, ka visi ārzemēs dzīvojošie tiek pieskaitīti vēlēšanu kopai, un Latvijā vēlēšanu statistika rāda, ka aktivitāte

samazinās. Manuprāt, nevar viennozīmīgi apgalvot, ka Latvijā vēlēšanās piedalās mazāk. Cilvēkiem nemitīgi izbraucot, likumsakarīgi uz vietas Latvijā balso mazāk cilvēku. Kamēr nav skaidru ziņu par to, cik cilvēku dzīvo šeit, kur viņi dzīvo, t. i., kamēr nav konkrētu un ticamu skaitļu par vēlētajiem šeit un aiz robežām, grūti sniegt precīzu skaitu, cik vēlēšanu uzturas Latvijā vēlēšanu laikā. Turklāt, ja tik daudz ārzemēs dzīvojošu cilvēku tiek ieskaitīti kopējā vēlēšanu skaitā, tad tie 52 procenti nav mazs skaitlis. Jebkurā gadījumā, šie procentu rēķini, manuprāt, ir pavirši un nav pietiekami zinātniski pamatoti.

Vai ir kāda recepte, lai ārpus Latvijas dzīvojošie cilvēki vairāk iesaistītos Latvijas norisēs, rītdienas veidošanā?

Situācija ir mainījusies uz labu, darām to, kas pašlaik ir darāms ar Diasporas likumu, un tas ir daudz. Neuzskatu, ka sadarbība ir vāja. Varbūt dažas lietas var darīt vairāk un intensīvāk, bet, atklāti sakot, man liekas, ka tie ir mūsu mājadarbi – uzlabot situā-

ciju Latvijā. Piemēram, attieksme pret cilvēkiem Latvijā ir visai skaudra, tāpēc Valsts prezidents ir izvēlējis jēdzienu "solidaritāte" kā vienu no saviem mērķiem. Trūkst solidaritātes, trūkst izpratnes par to, ko varam darīt otra labā.

Vai domājot par Latvijas nākotni, esat optimists vai pesimists?

Ne viens, ne otrs. Uzskatu, ka Latvijā dzīves apstākļi ir tik labi, kādi nav bijuši nekad. Bet var vēl labāk. Kāda Latvija būs pēc desmit gadiem, nezinu, katrā ziņā – Esmu biologs, zinu, ka dzīvā organisms izdzīvo, bet kā tas notiek, iepriekš neviens īsti nevar paredzēt. Jā, to var ietekmēt, un es tāpēc strādāju.

Šī publikācija ir daļa no intervju cikla ar pilsoniski aktīviem diasporas cilvēkiem. Projekts ir vērsts uz diasporas pilsoniskās līdzdalības stiprināšanu Latvijas un Eiropas norisēs. Projektu finansē Latvijas Republikas Kultūras ministrija no Latvijas Simtgades atbalsta programmas līdzekļiem.

DAIGA MAZVĒRSĪTE

Tuvojoties iepazīšanās gadadiņai, Pīters Van Sants jautāja sievai – kurp viņa gribētu doties par godu šim skaistajam notikumam? Piebilda – brauksim, kur vien tu gribi, un ieminējās, ka sen nav bijis Latvijā... Kāda cita būtu izraudzījusies, piemēram, Havaju salas vai kādu citu siltu vietu, bet ne Sarma Dindzāne Van Santa. Viņa gatava uz Latviju braukt vienmēr, vienalga, vai pavasaris, vai rudens, kā tas gadījās šoreiz.

Pīters (Sarma viņu konsekventi sauc par Pēteri) devās prom no Latvijas jau pēc nedēļas, jo bija jāatgriežas darbā, bet Sarma palika Rīgā vēl uz nedēļu, lai palīdzētu iekārtoties savai vecākajai meitai Kristīnai. Viņa iet mātes pēdās un tagad strādā Latvijā. Šeit viņa iemācījās staigāt, un pēc dažām nedēļām droši vien latviski runās jau bez akcenta. Sarma visus trīs savus bērnus – Kristīnu, Liānu un Lukasu – uzaudzināja kā latviešus: visi Amerikā brīvdienās gāja latviešu skolā, mācījās savas tautas valodu un vēsturi un ar prieku nēsā tautastērpus tāpat kā mamma un tētis, kas satikās Latvijā pirms 30 gadiem.

Kad 1989. gada 23. augustā triju Baltijas valstu ļaudis sadedzās rokās, arī Sarma Dindzāne stāvēja cilvēku ķēdē, jo tovaras pārcēlās uz dzīvi Latvijā. Strādāja laikrakstā *Atmoda*, veidoja tā angļu versiju *Awakening* un lielajā Tautas frontes mitiņā Krastmalā 18. novembrī bija kopā ar visiem. To filmēja CBS speciālkorespondents Pēteris Van Sants, un šī filma – *At Freedom's Gate* galabājas viņu ģimenes arhīvā, lai to redzētu ne tikai bērni, bet arī mazbērni. Jau no pirmā ska-

tiena Sarmai ar Pēteri radās laba saprašanās, kas nav zudusi.

Kurā vietā tu stāvēji Baltijas ceļā?

Netālu no Brīvības pieminekļa, kur bijām vairāki no Amerikas. Man blakus stāvēja Anna Rūtiņa, kuŗa tagad dzīvo Ņūmeksikā, Albakerkā. Arī viņai bija mugurā krekls ar uzrakstu *Nyet, nyet soviet!*, tāpat kā man. Mūs abas "uzlika" uz avīzes *Единство* (*Jedinstvo* (vienotība – krievu val.) – toreizējās Interfrontes laikraksts) vāka! Tautas frontes mūzejā ieraudzīju pastkarti ar to fotogrāfiju, bet tur redzama tikai mana mugura. Tādus krekļus toreiz taisīja Pēteris Elferts, kurš tagad ir Latvijas vēstnieks Turcijā.

Kad pirmoreiz biji Latvijā?

Studiju laikā, 1988. gada rudenī. Tolaik mācījos Minsterē, Sabiedrisko zinātņu institūtā, kur uzņemšanu bija izsludinājis PBLA. Atbraucām ar vilcienu, ceļā pavadot divas dienas, Grodņā stāvējām astoņas stundas, kamēr vilcienam mainīja riteņus. Vedām grāmatas, arī Bībeles. Protams, bija kratišana, uzlikām pornogrāfiskos žurnālus pa virsu. Kaut ko robežsargi arī atņēma, bet vispār diezgan daudz dabūjām pāri robežai. Mums bija jādzīvo viesnīcā *Latvija*, un, protams, zinājām par tur sliktajiem mikrofoniem. Satikām šeit vairākus cilvēkus, piemēram, Aivaru Brīzi (grupas *Līvi* dziedātājs – D. M.), parunājāmies arī ar jauniešiem, pat aizbraucām uz Tērveti, kas nebija atļauts. Tas man bija ļoti iespaidīgs ceļojums, jo pirmoreiz ieraudzīju Brīvības pieminekli, par ko man stāstīja latviešu skolā. Toreiz piemineklim nedrīkstēja iet klāt ar ziediem. Miliči staigāja un vaktēja.

Pēdējā vakarā mēs sēdējām ar VAK (Vides aizsardzības kluba) cilvēkiem, lija lietus, bija drēgns, bet Brīze teica – ejam! Ar ziediem arī aizgājām, bet miliči mūs lika mierā.

Toreiz atbraucu kopā ar Tiju Kārkli, Mārtiņu Hildebrantu. Brauca visi, kas ar mani reizē mācījās sabiedriskās zinātnes – Roberts Laiviņš, Mārtiņš Zvāners, Rolands Blezūrs, Iveta Samule no Austrālijas, Nikijs Lenkhūzens no Zviedrijas. Tad es arī nodomāju, ka gribu braukt dzīvot uz Latviju un palīdzēt.

Ar prieku var teikt, ka vairāki no jums joprojām daudz dara Latvijas labā.

Jā, Tija šeit ilgi strādāja, Mārtiņš arī kādu laiku. Latvijā no mūsējiem palicis tikai Rolands. Daudzi no mums Minsterē sapņoja dzīvot tur, kur mums patiesībā vajadzēja piedzimt. Pēc iespējas apmeklējām 2x2 nometnes Amerikā, ALJA kongresus, pasākumos redzēju gandrīz vai vienas un tās pašas sejas.

Lieliski, ka joprojām saglabājat draudzību. Kā tas iespējams?

Vienkārši – *facebook*. Kad nebija tīmekļa, bija ALJA kongresi un nometnes, kur sanācām kopā, tā bija mūsu realitāte.

Droši vien labi pazīsti arī Latvijas Valsts prezidentu Egilu Levitu?

Protams! Ļoti jauks, sirsnīgs cilvēks, ļoti gudrs, viņš mums bija pasniedzējs Minsterē. Un Vaira Viķe-Freiberga man bija audzinātāja bērnu nometnē, Krišjānis Kariņš arī mācījās Amerikas latviešu skolā, gadu gāja Minsteres latviešu ģimnazijā. Esmu ļoti priecīga, ka viņš un Levits ir pie varas grožiem, viņi ir stingri, domājoši cilvēki...

Mīlēt vienam otru un Latviju!

Pēteris ar Sarmu. Fonā kādreizējā *Atmodas* redakcija Vecpilsētas ielā, tagad Tautas frontes mūzejs

Šejenieši saka, ka trimdas tautieši līdz galam nesaprot Latvijas problēmas...

Domāju, ka saprot gan daudz vairāk nekā vietējiem šķiet. Galvenais ir izglītoties un mēģināt saprast citus cilvēkus. Un, kas attiecas uz mazajām pensijām un algām, man ir draugi, kam neiet viegli arī Amerikā. Svarīgi uz pasauli raudzīties pozitīvāk, to es mācu arī saviem bērniem.

Kristīna vienmēr ir gribējusi strādāt Latvijā. Viņai piedāvāja

darbu NATO *Strategic Communications Centre of Excellence*, un kā pētniecības asistente (*research associate*) viņa vismaz trīs mēnešus būs Latvijā. Kristīna pabeidza maģistrantūru starptautiskajās attiecībās, strādāja Londonā, ir ļoti sajūsmināta, jo mīl Latviju, ir skolojusies arī Garezērā, un no viņas paaudzes daudzi pavada vasaras Latvijā.

(Turpinājums 9. lpp.)

Mīlēt vienam otru un Latviju!

(Turpināts no 8. lpp.)

Kristīna ir vecākā un pirmajā braucienā uz Latviju viņai bija tikai 10 mēneši. Kristīnai ir tāds vecums, kad dzīve ir piedzīvojums – viņa var ceļot pa pasauli. Labi, ka Latvija tagad ir daudz drošāka nekā tad, kad es te ieradus pirmoreiz.

Vai vecāki tevi audzināja par disidenti?

Ne īsti, bet mēs tādi kļuvām. Audzināja par latvieti – ar mūziku, tautasdziesmām, dejām. Bet, kad mācījos politologos Kanadā, Toronto universitātē, mēs rīkojām demonstrācijas. 1984. gadā mēs, vietējie latvieši, gājām uz Krievijas sūtniecību ar lozungu *Freedom for Baltic States!* Bija arī amerikāņu draugi, kas to pašu darīja Vašingtonā un citās ASV lielpilsētās.

Vai toreiz vispār ticēji, ka Latvija būs brīva?

Nezinu. Varbūt arī nedomāju, ka atgūsīm brīvību. Bet citādi jutos, kad, jau dzīvojot Minsterē, 1987. gadā piedzīvoju latviešu Dziesmu svētkus un to īpašo kopības sajūtu. Kad mācījos, no Latvijas tika izraidīts Jānis Rožkalns ar ģimeni, Ginteri. Viņi visi atbrauca uz Minsteri, dzīvoja mūsu latviešu centrā, jo Eiropas latviešu asociācija deva patvērumu. Runājāmies un uzzinājām daudz vairāk par to, kas notiek Latvijā. Tie bija īsti šausmu stāsti, un nodomāju, ka kaut kas taču jādara. Un ja ne tagad, tad kad? Ja ne mēs, tad kurš?

Ir tad teiciens – “nedod Dievs, dzīvot pārmaiņu laikos,” bet tev tas kļuva par īstu veiksmes stāstu, jo ne tikai piepildīji sapni – palīdzēt Latvijai, bet arī satiki savu vīru!

Tiklīdz atbraucu, aizgāju uz *Atmodas* redakciju un teicu, ka gribu strādāt. Redaktore Elita Veidemane mani pielika pie tulkošanas, jo brauca korespondenti, arī no Maskavas, un bija nepieciešams, lai viņi pareizi saprastu visu, kas notiek. Tā sāku strādāt *Atmodā*, vasarā piedalījās Tautas frontes kongresā, skrāidāju no Preses nama uz redakciju, kas atradās Vecpilsētas ielā, kur tagad iekārtots Tautas frontes mūzejs.

Vai tai laikā vēl bija cenzūra?

Un kā vēl! Tas vecis, cenzors, sēdēja Preses nama 6. stāvā, *Awakening* rakstus viņš nevarēja sa-

prast, jo nemācēja angļu valodu. Prasīja man – “kas te rakstīsi?” “Tas pats, kas *Atmodā*, es atbildēju... Aizbraucu tagad uz Preses namu, lai parādītu meitai Kristīnai šo vietu. Tur ir baisi, nevarēju noticēt, par ko pārvērtusies vieta, kur aizvadītā gadsimta 80. gadu beigās strādāja Latvijas labākie žurnālisti!

Mēs ar Pēteri un Kristīnu bijām Salaspils memoriālā. Izgājām cauri arkaī, kur skan sirdspuksti. Skulptūras ir satriecošas, izlasījām aprakstus par to, kas tur noticis, un vīrs bija sajūsmā, cik skaisti šī piemiņas vieta iekārtota. Skaisti, bet baisi. Bet mēs bijām vienīgie, kas tur staigāja, izņemot vienu māmiņu ar ratiem. To taču nedrīkst aizmirst, kā mūsu tauta ir cietusi. Bijām arī uz Ligatnes bunkuru, Pēterim ļoti interesē Otrais pasaules karš, un viņš bija ļoti iespaidots, jo Amerikā nav tādu vietu. Bijām Stūra mājā, kur vēl tagad jūt asiņu smaku. Pat vēl 1989. gadā tur esot kāds bijis ieslodzīts.

Tavs tēvs bija leģionārs, tāpēc viņam bija jābēg no dzimtenes. Ko Pētera tēvs darīja karā?

Bija lidotājs ASV armijā, viņu notrieca Francijā, bet viņš palika dzīvs. Pēteris ar manu tēti vienmēr runāja par karu, par bēgļu nometnēm. Tētis mums bērniībā neko nestāstīja, jo tas bija smagi un sāpīgi, mēs arī neprasījām. Tēta vecākais brālis bija pilsētas galva, viņu izsūtīja uz Sibīriju, kur viņš nomira. Vēl viens brālis krita Kurzemes katlā.

Apskatījām Cēsis un Ungurmuižu. Bijām Limbažos pie draugiem, arī uz “Demšām” – mana tēva mājām Liepnā, satiku brālēnu un aizgājām uz kapiem, kur atdusas arī mans tēvs.

Pēteris nebija bijis Tautas frontes mūzejā, izstaigājām visu namu, kur pirms 30 gadiem svinējām kopā ar visiem pēc lielās manifestācijas Krastmalā. Staigājām pa mūsu atmiņu takām, nobildējāmies Vecpilsētas ielā. Pēteris nevarēja vien beigt priecāties, cik viss te skaisti, cik garšīgs ēdiens, cik Rīga tira! Vīrs gribētu uz Latviju braukt daudz biežāk, pat apsveram domu, ka varētu šeit dzīvot kādu laiku.

Zēl, ka ne pavisam kā, piemēram, tavs *Atmodas* laika kollega Kārlis Streips.

Jā, vienmēr cenšos viņu satikt, kad esmu Latvijā. 1989. gadā

Toreiz ar meitu ...

... un tagad

Savā 25 gadu kāzu gadadienā

viņš atbrauca drīz pēc manis, tulkoja un rakstīja, bija pasniedzējs Latvijas Universitātē. Kārlis ļoti daudz palīdzēja, un toreiz Pēteris savam sīžetam intervēja gan viņu, gan mani. Satikāmies *Skyline* bārā, un bija kā vienmēr jauki parunāties. Kārlis un Pēteris nebija tikušies ilgu laiku.

Ko darīsi, atgriezies mājās?

Kā vienmēr, rūpēšos par ģimeni – Lūkass universitātes 3. kursā mācās komunikāciju, Liāna pabeidza skoloties un dabūja darbu filmu industrijā. Pati daļu Ņujorkas koļa priekšnieces amatu ar Ilzi Kancāni. Adventa koncertā pirmatskaņosim Andra Sējāna mūziku, gadu mijā Latvijā

ieskaņosim disku kopā ar kuriem *Fortius* un *Balsis*. Koris arī ir mana sabiedrība, kas dod spēku. Es pati latviešu skolā vairs nestrādāju, jo mani bērni ir lieli, bet mēs – visi latvieši – cenšamies būt kopā. Un man ir laimējies dabūt vīru, kas atbalsta un saprot latviešus. Pēteris mīl mani un Latviju.

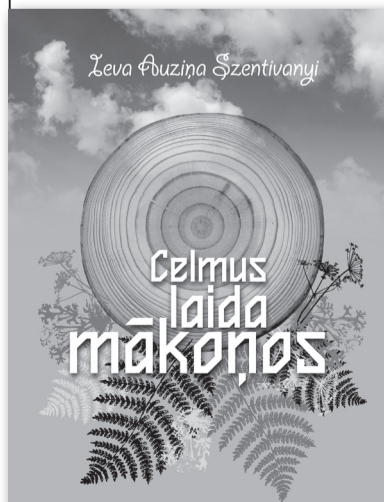
Astrīda Jansone TRIMDAS BĒRNU BĒRNI LATVIJĀ

“Arvien esmu gandarīts par savu izvēli – dzīvot ar savu ģimeni un strādāt Latvijā. Esmu pateicīgs liktenim, sievai Līgai un vecākiem par ceļu, ko man parādīja, un par atbalstu. Priecājos, ka iznākusī šī lieliskā Astrīdas Jansones grāmata par man līdzīgajiem trimdas bērnu bērniem, kas arī tic Latvijas nākotnei. Lai tā iedvesmo arī citus!”

Matiss Kukainis,
Zvērināts advokāts Latvijā un ASV

IEGĀDĀJIETIES
Latvijas grāmatu veikalos

Nākusi klajā Ievas Auziņas Szentivanyi grāmata “CELMUS LAIDA MĀKOŅOS”

Šī grāmata ir tapusi, lai palīdzētu mums saprast, kā mūsu senči tika galā ar bēdām, likstām un grūto darbu klaušu laikos, kā viņi prata jokot un priecāties, to izsakot tautasdziesmās.

Grāmata noderēs gan jauniešiem, gan arī nobriedušiem lasītājiem.

IEGĀDĀJIETIES
Latvijas grāmatu veikalos

LAPA MŪZEJA MĒNEŠA PRIEKŠMETS OKTOBRĪ

Latviešu garīdznieku darbs trimdā

Latviešu mācītāji trimdā bija ne tikai garīgi līderi, kuŗi organizēja draudžu dzīvi, izpildīja reliģiskos rituālus un sniedza morālu atbalstu cilvēkiem, kuŗi bija zaudējuši dzimteni, tuviniekus un ierasto dzīvi. Mācītāji aktīvi iesaistījās trimdas sabiedriskajā un kultūras dzīvē. Jaunajās mītnes zemēs latvieši vispirms sāka pulcēties kopīgos dievkalpojumos, dibināt draudzes un būvēt baznīcas, tikai pēc tam radās latviešu nami un centri.

Baznīcai un draudzēm joprojām ir ļoti liela nozīme latviskuma uzturēšanā, tās pulcina tautiešus ne tikai reliģiskos, bet arī sabiedriskos sarīkojumos.

1944. gadā Alojās un Staičeles luterāņu draudžu mācītājs Aleksandrs Veinbergs ar ģimeni devās bēgļu gaitās uz Vāciju. 1949. gadā Veinbergi pārcēlās uz ASV. 1950. gadā A. Veinbergs kopā ar apkārtnes latviešiem nodibināja Vašingtonas (DC) latviešu ev. lut. draudzi, kas vēl joprojām darbo-

Prāvests A. Veinbergs 20. gs. 50. gados

Prāvests A. Veinbergs (no kreisās) un mācītājs T. Ziraks ievied baznīcā Sirakūzu Apvienotās latviešu ev. lut. draudzes iesvētamos 1985. gada 16. jūnijā.

Prāvesta Aleksandra Veinberga (1905 - 1991) dienesta koferītis

jas pašu būvētajā dievnamā un sabiedriskajā namā. Prāvests A. Veinbergs apkalpoja arī latviešu luterāņus Virdžīnijā un Merilendā. Viņš ilgus gadus vadīja latviešu luterāņu darbu ASV, ir vairāku grāmatu autors, kā arī bieži runāja "Amerikas Balsī".

Šo koferīti A. Veinbergs iegādājās 1951. gadā mācītāja darbā nepieciešamo priekšmetu glabāšanai. A. Veinbergs koferīti ņēma līdzī, apmeklējot smagi slimos un noturot dievkalpojumus ārpus Vašingtonas.

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

"LATVIJAS GRĀMATA"

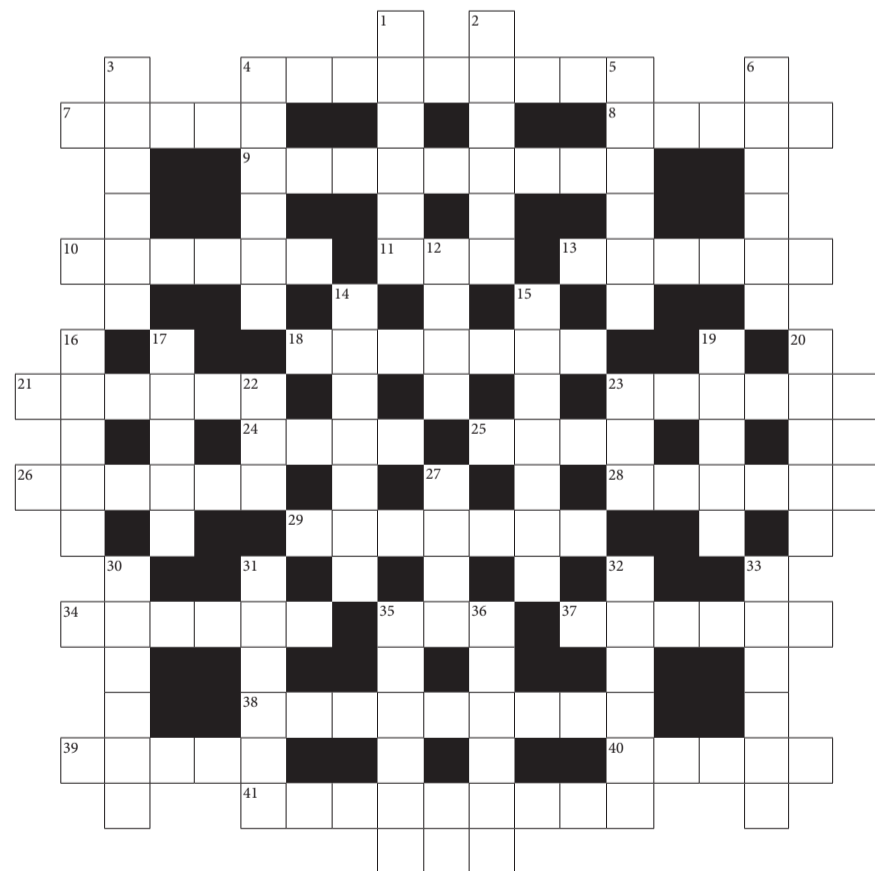

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Angļu gleznotājs (1727-1788). 7. Četrvietīga kariete ar nolaižamu virsdaļu. 8. Viriešu svinību tērps. 9. Francijas diplomāts, politiskais darbinieks (1754-1838). 10. Auduma krāsošanas paņēmiens. 11. Sika vara monēta Senajā Romā. 13. Vieta izstādes eksponātu izvietojšanai. 18. Franču estrādes deja. 21. Valsts Āfrikas ziemeļrietumos. 23. Gravēšanas veids. 24. Ekvadoras galvaspilsēta. 25. Mazalkoholisks dzēriens. 26. Pūšamais mūzikas

instruments. 28. Sinepju gāze. 29. Lēna tempa apzīmējums mūzikā. 34. Ielejas ar stāvām nogāzēm. 35. Jēdziens ķīniešu filozofijā. 37. Zvejas rīks. 38. Glezniecības tehnika. 39. Latviešu gramatizdevējs (1859-1906). 40. Butānas galvaspilsēta. 41. Jūras pētnieki.

Stateniski. 1. Aptaujas lapa. 2. Grūtniecības stāvokļa mākslīga pārtraukšana. 3. Gaŗi sievietēm apmetņi bez piedurknēm. 4. Arhitektūras un tēlotājas

mākslas stils Rietumeiropā 12 - 16 gs. 5. Iespieduma veids. 6. Latviešu gleznotājs (1906-1987). 12. Itāliešu režisors, aktieris (1901-1974). 14. Federātīva vienība Šveicē. 15. Atzīts par spēkā neesošu. 16. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā. 17. Bībeles tēls. 19. Sagriezti un izžāvēti kokosriekstu kodoli. 20. Balsts. 22. R. Ezers romāns. 23. Vaļņveida pauguri. 27. Bangladešas galvaspilsēta. 30. Latviešu svecēlājs (1894-1919). 31. Pilsēta ASV dienvidos. 32. Angļu rakstniece (1891-1976). 33. Neliels automobils kravu pārvadāšanai. 35. Atkritumi. 36. Mūzikāli dramatiski sacerējumi.

Krustvārdu mīklas (Nr. 39) atrisinājums

Līmeniski. 1. Vilks. 4. Potēt. 6. Taverna. 7. Trikāta. 8. Lielupe. 10. Satversme. 13. Svabads. 15. Skelets. 17. Kojas. 19. Gramatika. 20. Meteorīts. 22. Svāri. 23. Talants. 26. Kaŗites. 29. Tendences. 30. Saskare. 31. Erevāna. 32. Rītnakt. 33. Spaļi. 34. Skati.

Stateniski. 1. Veimāra. 2. Stāgars. 3. "Depresija". 4. Palamas. 5. Taurupe. 7. Tosts. 9. Engrs. 11. Kardamons. 12. Lektorijs. 14. Vitražā. 16. Tintene. 17. Kokss. 18. Skeči. 21. Barselona. 23. Triks. 24. Lemesis. 25. Skeneri. 26. Knesets. 27. Timpāni. 28. Sloka.

LIKTEŅDĀRZS

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ.

Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus.

Mūsu nākamais lielais kopdarbs — uzcelt Saieta namu!

Palidzi! Ziedo!

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:
AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktenadarzs.lv

LIKTEŅDĀRZS

PLEIF – jau ceturto reizi

Šā gada 21. un 22. novembrī Valmierā norisināsies Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF), ko rīko Pasaules brīvo latviešu apvienība sadarbībā ar Valmieras pilsētas pašvaldību.

PLEIF mērķis ir veicināt Latvijas ekonomisko izaugsmi, stiprinot sadarbību starp dažādās uzņēmējdarbības nozarēs strādājošiem profesionāļiem Latvijā un pasaulē, veicināt inovāciju, finanču un zināšanu kapitāla piesaisti Latvijai, kā arī stiprināt ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu piederību Latvijai.

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, aicinot piedalīties forumā, norāda: "Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums ir unikālas pieredzes esence, kur

Latvijas uzņēmēji no visas pasaules satiekas ar mērķi attīstīt un atbalstīt mūsu valsts uzņēmējdarbības potenciālu, tādējādi stiprinot Latvijas ekonomiku un konkurētspēju. Mums jātiecas uz tādas uzņēmējdarbības vides radīšanu, kas būtu pievilcīga ārvalstu investīciju piesaistei un uzņēmējiem ļautu būt konkurētspējīgiem, produktīviem un inovatīviem. Tādēļ ceru un novēlu, lai šis forums kļūst par izcilu tradīciju daudzu gadu garumā."

Šogad forumā iecerēts rast atbildes uz jautājumu, kā pilnveidot Latvijas stratēģisko komunikāciju. "Selmīgu mūsu valsts stratēģisko komunikāciju nav iespējams veidot ar daudziem, nereti pat pretrunīgiem stāstiem par Latvijas tēlu. Mums ir jāklūst vienotiem savā redzējumā, radot kopīgu vēstījumu par Latviju, lai ne tikai pasaulei, bet arī paši sev varētu ar lepnumu teikt – mēs esam konkurētspējīgi," par PLEIF mērķi saka PBLA valdes priekšsēde Kristīne Saulīte.

PLEIF pulcēs pieredzējušus uzņēmējus un profesionāļus no visas pasaules, kuŗi, daloties savā pieredzē, palīdzēs izprast un iepazīt uzņēmējdarbību tādos reģionos kā ASV, Āzija, Skandināvija un Kanada. Īpaša uzmanība tiks veltīta arī diskusijai par jauno talantu piesaisti Latvijai.

Pirmajā foruma dienā norisināsies četras paneļdiskusijas –

"Latvijas stāsts sev un pasaulei", "Izglītība – nākotnes ekonomikas dzinējspēks", "Latvija? Ko stāstīt darījumu partneriem" un "Talantu piesaiste un noturēšana Latvijai", kur uzstāsies tādi nozares eksperti kā Jānis Ošlejs (SIA Primekss Group), zinātnieks un uzņēmējs Kārlis Gross, Andris K. Bērziņš (Change Ventures vadošais partneris), Aivars Flemings (VALPRO) un daudzi citi. Līdzdalību forumā apstiprinājuši Ralfs Nemiros, Latvijas Republikas ekonomikas ministrs, Vita Timermane-Moora, Latvijas Institūta direktore, un citi eksperti.

Forumā otrajā dienā praktiskās meistarklasēs par biznesa iespējām un pieredzi ārvalstīs stāstīs latviešu izcelsmes uzņēmēji Olavs Ritenis, Ventures International

Group dibinātājs un vadītājs (Singapūra), Jānis Bergs, SAF TEHNKA valdes loceklis, uzņēmējs un investors (ASV), Kārlis Vasarājs, Imtex Membranes vadītājs, Latvijas goda konsuls Ontārio provincē, Toronto (Kanada), Aleksandrs Čakste, Massfluencer īpašnieks un LWC Properties valdes priekšsēdis (Skandināvija) un citi.

Reģistrācija dalībai un sīkāka informācija par forumu pieejama portālā <https://www.pleif.lv/>.

Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu (PLEIF) rīko Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) sadarbībā ar Valmieras pilsētas pašvaldību, Valmieras attīstības aģentūru, biedrību "Ar Pasaules pieredzi Latvijā", kustību Red Jackets un Amerikas Tirdzniecības palāta.

Aicinām piedalīties!

Vērtīga informācija visiem, kam rūp tautas mentālā veselība.

2020. gada 15. – 17. jūnijā Zviedrijā, Sorbyn, notiks Dr. Bowen Center – "The Georgetown Family Center" rīkotā trešā starptautiskā konference par bērnu garīgo veselību. Dr. Bowen vairāk nekā 40 gadus pētījis cilvēka garīgās veselības problēmas, kas sakņojas jau agrīnā bērnībā un ir atkarīgas no personības veidošanās apstākļiem mājās, ģimenē. Dr. Bowen ir strādājis Nacionālajā mentālās (garīgās) veselības institūtā (National Institute of Mental Health) un Džordžtaunas universitātē Vašingtonā, D.C. Par viņa atziņām atzinīgi izteikušies

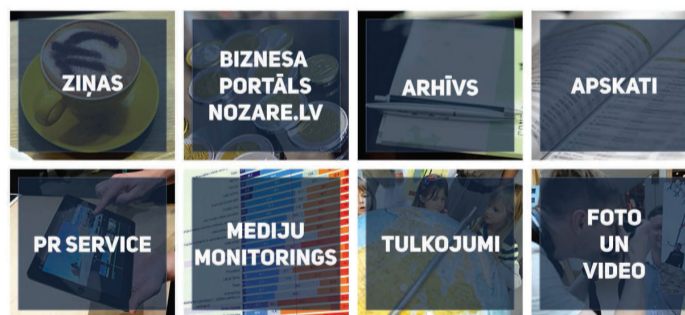
zinātnieki un praktiķi, kam darbības lauks saistās ar minētajiem jautājumiem.

Uz konferenci aicināti mediķi, sociālie darbinieki, ģimenes – visi, kam rūp tautas mentālā veselība.

Lai reģistrētos, aicinām rakstīt The Bowen Center for the Study of the Family, 4400 MacArthur Boulevard, NW, Suite 103. Washington. DC 20007.

Vairāk skat. www.thebowen-center.org, info@thebowen-center.org, Phone: 202-965-4400

Brigita Balaram,
mag. scient. sociālā
darbiniece, trīs gadu
post graduate studies
Dr. Bowen centrā

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
marketing@leta.lv
+371 – 672 225 09
www.leta.lv

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.
Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi Laiks – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt Laiku pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – Laika Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-
Komeriālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čekus Brīvās Latvijas atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.**

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu,
e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem
sazinieties ar redakciju

Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011,

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,

tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija

[www.twitter.com @briva_latvija](http://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:

www.brivalatvija.lv

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

KOCHA PACEL VISUS SVARUS

Latvijas svarcēlāja Rebeka Kocha (*attēlā*) Rumānijā notiekošajā Eiropas U-23 čempionātā svarcelšanā tika galā ar visiem pieteiktajiem svāriem, kļūstot par kontinenta spēcīgāko sportisti vecumā līdz 23 gadiem.

Kocha, startējot svara kategorijā līdz 59 kilogramiem, raušanā un grūšanā sasniedza labāko rezultātu. Latvijas sportiste šajās sacensībās orientējās uz kopsummu 220 kilogrami, kas gandrīz izdevās, jo gala rezultātā viņai izdevās pacelt 100 kilogramus raušanā un 119 kilogramus grūšanā, kopsummā – 219. Savas tuvākās konkurences Rebeka pārspēja par 10 kilogramiem. Dažādu vecuma grupu čempionātos Rebeka kopumā izcīnījusi septiņas zelta medaļas.

ZAUDĒJUMS AR CERĪBU STARINĀ

Izraēla – Latvija 3:1 (3:1). No beigumam tuvojas Eiropas futbola čempionāta kvalifikācijas spēles. Latvijas vienība līdz šim nav guvusi nevienu punktu un, saprotams, atrodas rezultātu tabulas pēdējā vietā. Līdz spēlei ar Izraēlas vienību bija gūti tikai vieni vārti. Kaut kas nepieredzēts Latvijas futbolā. Tik bēdīga statistika vēl nebija piedzīvota.

Izbraukuma spēlē pret Izraēlas vienību mūsu komandā redzējam vairākas jaunas sejas salīdzinājumā ar iepriekšējām spēlēm. Ir interese par jauno talantu Danielu Ontužānu, kas bija ieradies palīdzēt mūsējiem no Michenes Bayern kluba. Laukumā gan viņš tika pavisam īsu laiku spēles beigās. Par Danielu vācieši ir izteikuši labas atsauksmes. Mūsu vienības aizsardzība neko nespēja pret kvalifikācijas spēļu rezultātīvajiem uzbrucējiem izraēliešiem Eranu Zahavi un Moanesu Daburu. Šis tandēms arī noteica spēles iznākumu jau

pirmajā puslaikā, panākot 2:0 (16. un 26. minūtē) un vēlāk – 3:1 (42.). Kad rezultāts bija 0:2, Vladimirs Kamešs saņēma teicamu Vladislava Gutkovska piespēli un sagādāja prieka brīdi – 1:2.

Otrajā puslaikā mūsējiem izdevās vairāki teicami uzbrukumi. Roberta Savaļņieka brīvis-

Vladimira Kameša rezultatīvais izgājiens pret izraēliešu vārtargu

tiens trāpīja pa vārtu stabu, Gutkovskis neizmantoja izcilu iespēju no vārtu priekšas. Tas arī viss. Paliek iespāids, ka mūsu valstsvienība sezonas beigās tomēr spēš uzlabot savu sniegumu. Latvijas futbolisti pabeigs turnīru novembrī, kad izbraukumā spēlēs pret Slovēniju un savā laukumā – pret Austrijas vienību. Situācija tabulā pirms pēdējām divām spēļu kārtām. G grupa. Polija – 19 (vārti 13:2) Austrija – 16 (17:7), Ziemeļmaķedonija – 11 (10:11), Slovēnija – 11 (13:8), Izraēla – 11 (15:15), **Latvija – 0 (2:27) punkti.**

LATVIJAS ŠOSEJAS RITENBRAUCĒJI PASAULES RANGĀ

2019. gada sezonu noslēdz šosejas ritenbraucēji. Aktuālajā Starptautiskās Ritenbraukšanas savienības (UCI) pasaules individuālajā rangā visi trīs mūsu vadošie šosejas ritenbraucēji atrodas starp 200 labākajiem. Visaugstāko vietu starp latviešiem vienā no pasaules prestižākajiem sporta veidu rangiem ieņem **Kristis Neilands** (*attēlā*).

Israel Cycling academy komandas sportists ir 115. vietā starp 3313 rangā iekļautajiem. Kristis gada griezumā nopelnījis 641

punktu. Jāizceļ viņa uzvaras Valonijas viendienveidbraucienā, Ungārijas tūres posmos un kopvērtējumā, otro vietu Astūrijas tūres kopvērtējumā, kā arī trešo vietu Arktikas velobrauciena kopvērtējumā. Kristis arī izcīnīja piekto vietu *Giro d'Italia* posmā un uzvarēja Latvijas čempionātā individuālajā braucienā. Trenera Toma Flakša audzēknim šī ir bijusi pārliecinoši sekmīgākā sezona karjērā.

Stabilu sniegumu visas sezonas garumā demonstrēja ilgstošu laiku Baltijas pirmais numurus **Toms Skujiņš** (*attēlā*). Toms visas sezonas garumā bija ne tikai viena no *Trek – Segafredo* pamatvērtībām, bet ar augstvērtīgiem rezultātiem izcēlies arī pats. Jāizceļ devītā vieta *Strade Bianche* pasaules tūres trešā vieta Varēzes velobraucienā. Augstvērtīgus rezultātus Skujiņš sasniedzis arī *Amstel Gold race*, *Liege – Bastogne – Liege*, *Tirreno – Adriatico*, *Deutschland Tour* velobraucienos. *Tour de France* Tomam vienā posmā devītā vieta. Viņa kontā arī uzvara Latvijas čempionātā grupas braucienā. Nevar nepieņemt arī augstvērtīgos rezultātus Latvijas izlases krekli. Eiropas čempionātā Skujiņam 15., bet pasaules – 21. vieta. Rangā Toms ieņem 129. vietu.

Trešais latvietis pasaules ranga *Top 200* skaitā ir dobelnieks **Emīls Liepiņš** (*attēlā*). Pārstāvēt Belģijas komandu *Wallonie-Bruxelles*, Emīls šogad izcīnīja uzvaru *Coppi e Bartali* velobrauciena 1. posmā. Viņa kontā arī ceturta vieta prestižajā *Ronde van Drente* un Limburgas klasikā, trešā vieta Belģijas tūres posmā, otrā vieta Austrijas tūres posmā un sestā pozīcija *Eurometropole* klasikā. Pasaules rangā Emīls atrodas 195. vietā. Visi trīs Latvijas ritenbraucēji ir vienīgie Baltijas valstu ritenbraucēji pasaules ranga *Top 200* skaitā. Ne igauņiem, ne arī lietuviešiem tas nav izdevies. Nāciju rangā Latvija ieņem 31. vietu starp 115 valstīm. Mūsu braucēji gada laikā nopelnījuši 1878 punktus. Tikai par sešiem punktiem vairāk ir 30. vietā esošajai Luksemburgai, kamēr aiz

Latvijas 150 punktu atstatumā ir Baltkrievija. Igaunija rangā ir 27., bet Lietuva 44. Līderes godā atrodas Belģija, kam seko Itālija un Nīderlande.

TENISS

Latvijas sieviešu tenisa otrā raketē **Aļona Ostapenko** Luksemburgas *WTA International* finālā ar rezultātu 6:4, 6:1 uzvarēja Vācijas tenisisti Jūliju Gērgesu. Ostapenko šis bija pirmais *WTA* tituls kopš 2017. gada septembra un trešais karjērā. Viņas kontā ir arī Francijas atklātā čempionāta un Seulas *WTA International* trofejas.

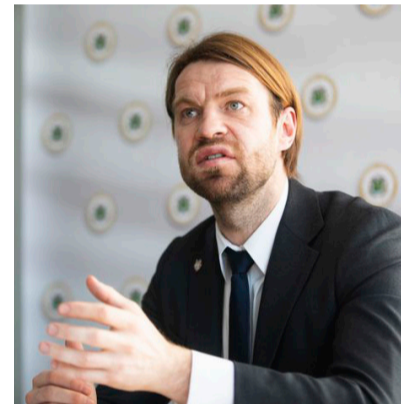
Ostapenko *WTA* rangā atrodama 63. vietā un šajā turnīrā piedalījās ar rīkotāju īpašo ielūgumu, bet viņas pretiniece ir 26. pozīcijā un sacensībās bija izlikta ar augsto otro numuru.

ATSTĀDINĀTS LATVIJAS FUTBOLA FEDERĀCIJAS PREZIDENTS

LFF biedri bija iesnieguši pieprasījumu par ārkārtas kongresa sasaukšanu un prezidenta Gorkša atsaukšanu no amata. Vēstuli parakstīja 69 LFF biedri, kas ir vairāk nekā puse no reģistrētajiem 137 organizācijas biedriem. Pirms tam augusta sākumā vairāk nekā puse jeb seši LFF valdes locekļi pieprasīja Gorkša demisiju. Vēstuli, kurā tika pausta neuzticība Gorkšam, parakstīja Artūrs Gaidels, Jānis Engelis, Egons Brants, Vadims Direktorenko, Anastasija Kučinska un Aleksandrs Isakovs. Februāri jau no-

tika viens ārkārtas kongress, kurā arī balsoja par Gorkša atstādīšanu, aprīlī norisinājās ikgadējais kongress, bet jūnijā vēlreiz tika sasaukts ārkārtas kongress, jo bija nepieciešams aizpildīt vakantās vietas valdē. Februāri LFF ārkārtas kongresā organizācijas biedru vairākums pauda uzticību Gorkšam. Pēc Vadima Ļašenko iniciatīvas, LFF tika iesniegts iesniegums, kurā vairāki organizācijas biedri pauda neapmierinātību ar prezidenta Gorkša un vadības paveikto kopš pagājušā gada kongresa, kad federācija tika pie jauna vadītāja. Līdz ar to tika sasaukts LFF ārkārtas kongress, lai balsotu par Gorkša gāšanu, taču viņš savu amatu saglabāja pārliecinoši. Toreiz no LFF biedriem 87 balsoja pret Gorkša atstādīšanu no prezidenta amata, 42 bija par, bet četri atturējās.

17. oktobrī Latvijas Futbola federācija (LFF) ārkārtas kongresā biedri lēma atstādīt no amata organizācijas prezidentu Kasparu Gorkšu. Par Gorkša atstādīšanu balsoja 67 biedri, pret bija 60, bet atturējās divi.

Lai atstādīnātu Gorkšu, bija nepieciešams 50%+1 balsis. Balsojumam tika reģistrēti 129 biļeņeni, līdz ar to atstādīšanai bija nepieciešamas vismaz 65 balsis. Gorkšs par LFF prezidentu tika ievēlēts pērn uz diviem gadiem, amatā nomainot Gunti Īndriksonu. Pēc LFF statūtiem nākamās prezidenta vēlēšanas notiks 2020. gadā, līdz ar to līdz aprīlim organizācija strādās, visticamāk, bez prezidenta.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Straumēnu jautā koņa koncerts 27. oktobrī plkst. 15 Zviedru zālē, "Straumēnos", *Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF*. Pēc koncerta kafijas galds un loterija. Ieeja £10. Visi miļi aicināti!

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums 8. decembrī plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimānis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes Latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*) 27. oktobrī plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59, 17. novembrī* plkst. 11 dievkalpojums valsts svētku zīmē. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma "Latviešu DP noņemne Oldenburgā" – atskats un filma.

307LV

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!